

Binnensportaccommodaties

Integraal Accommodatieplan 2022 – Analyse 4

Colofon

Tekst
Petra Kort en Matthias Vellekoop

Fotografie
Danny

Vormgeving en drukwerk
Gemeente Haarlemmermeer
Postbus 250
2130 AG Hoofddorp
Telefoon 0900 1852
E-mail info@haarlemmermeer.nl
Internet www.haarlemmermeer.nl

januari 2023

Inhoudsopgave

Samenvatting **4**

Inleiding **6**

1. De accommodaties **7**
1.1 Soorten binnensportaccommodaties 7
1.2 Locaties binnensportaccommodaties 7

2. Analyse huidige locaties **8**
2.1 Financiële prestaties 8
2.2 QuickScan binnensportaccommodaties HEVO (technische prestaties) 8
2.3 Beleidsmatige prestaties 10

3. Behoefte(ontwikkeling) **12**
3.1 Bevolkingsgroei Haarlemmermeer 12
3.2 Behoefte aan zaaldelen aan de hand van de referentienorm 12
3.3 Behoefte aan zaaldelen op onderwijsniveau 14
3.4 Mulierrapport, april 2019 16

4. Conclusies **18**
4.1 Analyse Accommodaties 18
4.2 Analyse Behoefte 18
4.3 Conclusies per kern 19

5. Optimalisatievoorstellen **20**
5.1 Permanente monitoring sportbehoefte 20
5.2 Sporthallen als laatste oppakken 20
5.2 'Slechte' locaties direct oppakken 20
5.3 Vervangen op natuurlijke momenten 21
5.4 Beleid bepalen voor akoestiek, ventilatie en veiligheid 21
5.5 Referentienormen herzien 21
5.6 Vervolg 21

Bijlagen **22**

Samenvatting

Om zicht te krijgen of het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed doeltreffend en doelmatig wordt ingezet is een werkwijze opgesteld en vastgelegd in het Integraal Accommodatieplan (IAP). Deze werkwijze gaat uit van een wijkgerichte aanpak. Aan de hand van de richtlijnen uit het Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen Integraal Accommodatieplan beoordelen we het gemeentelijk maatschappelijk vastgoed in de wijk op basis van ruimtelijke, vastgoed en beleidsmatige richtlijnen. In deze vierde wijkanalyse van 2022 wijken wij af van de wijkgerichte aanpak en analyseren we de binnensportaccommodaties op gemeentelijk niveau. We voeren een vastgoed technische en beleidsmatige analyse uit en doen onderzoek naar de huidige en toekomstige behoefte. Het resultaat hiervan zijn een aantal optimalisatievoorstellen voor dit deel van de gemeentelijke vastgoedportefeuille. Deze optimalisatievoorstellen vormen samen nog geen concreet plan maar een eerste aanzet hiertoe.

Binnensportaccommodaties
In de gemeente beschikken we over 47 binnensportaccommodaties met in totaal 71 zaaldelen. We onderscheiden drie soorten accommodaties voor binnensport: een gymzaal (1 zaaldeel), een sportzaal (doorgaans 2 zaaldelen) en een sporthal (veelal 3 zaaldelen). Andere typen accommodaties zoals tennishallen en fitnesscentra vallen niet in de categorie binnensportaccommodaties. De meerderheid van de binnensportaccommodaties is in eigendom bij de gemeente, een ander deel is in eigendom van verschillende schoolbesturen omdat ze onderdeel zijn van een schoolgebouw. Er zijn drie gebouwen die noch in eigendom van de gemeente noch in eigendom bij schoolbesturen zijn, een hiervan wordt door ons gehuurd.

Vastgoed technische analyse
Financieel
Verreweg de meeste accommodaties hebben nog een boekwaarde rusten op het pand. Voor de oudere panden is deze relatief gering, voor 11 panden zelfs onder de € 50.000. Voor de eigen accommodaties zijn de onderhoudskosten met € 18,10 per m² per jaar iets hoger dan het portefeuillegemiddelde van € 16,30 per m^2. De panden worden voor een aanzienlijk deel geëxploiteerd door Sportfondsen. Hierbij wordt een kostprijsdekkende huur aan Sportfondsen in rekening gebracht. De gemiddelde kostprijsdekkende huur bedraagt € 59 per m². In de regel geldt dat de huur voor oudere panden lager is omdat de totale kosten (met name de kapitaalslasten) van het vastgoed lager zijn.

Technisch
Adviesbureau HEVO heeft een quickscan van de binnensportaccommodaties uitgevoerd. De quickscan brengt alle relevante basisinformatie over een gebouw in beeld en scoort het gebouw op zes thema's: uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, binnenmilieu, exploitatie en (onderwijskundige) functionaliteit. De accommodaties zijn op basis van de eindscore ingedeeld in vier categorieën. Hieruit blijkt een duidelijk verband tussen de score en het bouwjaar van het pand. Bij 3 panden wordt geadviseerd om binnen 5 jaar een renovatie uit te voeren, dan wel om vervangende nieuwbouw te realiseren en bij 14 panden binnen 10 jaar. In een apart onderzoek is de akoestiek van de gebouwen onderzocht. Deze blijkt portefeuille breed een aandachtspunt te zijn. Wettelijk gezien voldoet de akoestiek maar volgens niet wettelijke richtlijnen is sprake van een teveel nagalmgeluid en tijd in de geteste accommodaties.

Beleidsmatig
De bezetting van de accommodaties is, op basis van de bezettingsnormen uit het beoordelingskader, over het geheel genomen goed. Bij de sportzalen valt op dat de bezettingsnorm nergens wordt gehaald, de sporthallen daarentegen laten het omgekeerde zien. Bij enkele sporthallen is dan ook sprake van een grotere vraag dan er aanbod is, en dan met name in het winterseizoen. Bij de gymzalen en sportzalen is in de regel sprake van minder rooster- uitdagingen.

Behoefte(ontwikkeling)
De behoefte aan binnensportaccommodaties wordt vanuit twee kanten gevoed; vanuit het (bewegings)onderwijs en vanuit het verenigingsleven. Als gevolg van grootschalige woningbouwontwikkeling groeit de gemeente de komende decennia hard. Met de huidige planning neemt het aantal inwoners van ruim 159.000 in 2022, toe naar meer dan 240.000 in 2050. Dit heeft ook gevolgen voor de vraag naar binnensportaccommodaties.
Op basis van de referentienorm voor het aantal vierkante meters aan binnensportaccommodatie per woning, is er op dit moment al een groot tekort en dit neemt richting 2050 alleen maar toe. De norm lijkt aan de ruime kant. Voor het bewegingsonderwijs is de huidige voorraad net aan voldoende, hier is uitbreiding noodzakelijk zodra er nieuwe aanwas van leerlingen komt. In 2019 is het Mulierrapport opgesteld waarin een prognose van de behoefteontwikkeling is gegeven. Deze ligt lager dan de norm uit het beoordelingskader maar prognosticeert een ruimtebehoefte van ten minste 89 zaaldelen in 2025, ruim hoger dan de 71 zaaldelen die er nu zijn.

De behoefte en de ontwikkeling hiervan verschilt per kern. Er bestaat al planvorming voor nieuwe accommodaties, al bevinden de meeste zich hiervan nog in een vroege, planvormende fase. Het gaat hier om geplande accommodaties in de nieuwbouwwijken Lisserbroek, Nieuw-Vennep West, Cruquius en in Lincolnpark en Nassaupark in Hoofddorp. De laatste twee (respectievelijk een sporthal en gymzaal) zijn een stuk verder in de planvorming.

Optimalisatievoorstellen
Permanente monitoring sportbehoefte: het is zaak de ontwikkeling van de sportbehoefte – ook in relatie tot de onzekerheid rondom de woningbouwplannen - goed in beeld te houden en hierover periodiek te rapporteren. Hiervoor is blijvend inzicht in de bezetting en planning van de accommodaties noodzakelijk. Pas als de behoefte aan meer binnensportaccommodaties zich daadwerkelijk manifesteert moet worden beschouwd of nieuwbouw/ renovatie nodig is. Onderdeel hiervan is tevens om te beschouwen of de huidige norm van 25.000 inwoners per sporthal nog voldoet.

Sporthallen als laatste oppakken: de acht sporthallen in Haarlemmermeer scoren goed, zowel op technisch vlak als qua bezetting. Dit komt doordat ze in verhouding relatief 'jong' zijn, slechts twee hallen zijn van voor 2000 (de Sporthoeve en Fanny Blankers-Koenhal). Ons voorstel is om de focus voor wat betreft nieuwbouw en renovatie, niet op deze panden te leggen.

'Slechte' locaties direct oppakken: er zijn drie accommodaties waar het advies is om binnen 5 jaar te renoveren (of nieuw te bouwen) en 14 waar het advies is om dit binnen 10 jaar te doen. In de eerste categorie hebben alle de objecten een totale boekwaarde van slechts € 42.000. Het gaat om de volgende locaties:

- Gymzaal in Haarlemmerliede: is de gymzaal bij de Sint Franciscusschool. Het gebruik is relatief laag. Het voorstel is om deze met de renovatie van de school op te pakken. Deze staat op de middellange termijn gepland (geen jaartal bekend).
- Gymzaal Rijsenhout: voorstel is om de renovatie/nieuwbouw van deze gymzaal en de school te combineren, zeker omdat de gebouwen bij elkaar gelegen zijn. Geen jaartal bekend nog. Conditie huidige gymzaal pleit ervoor dit snel op te pakken.
- Gymzaal Kinheim Zwanenburg: nieuwbouw zodra de nieuwe Kameleon opgeleverd is (ca. 2024), onderzoek om op te plussen naar sportzaal.

Vervangen op natuurlijke momenten: de behoefte aan gymzalen is sterk afhankelijk van de ontwikkelingen van de leerlingenprognoses (gebaseerd op de bevolkingsprognoses/woningbouwplannen). Voor renovatie en nieuwbouw van de binnensportaccommodaties zou daarom zoveel mogelijk moeten worden aangesloten bij de planning uit het Integraal Huisvestings Plan onderwijsvoorzieningen (IHP). Daar waar mogelijk zou de renovatie of nieuwbouw van de sportaccommodatie in een gezamenlijk project met de renovatie of nieuwbouw van de school kunnen worden ontwikkeld. Dit gebeurt nu bijvoorbeeld al bij de Dik Tromschool.

Beleid bepalen voor akoestiek, ventilatie en veiligheid: er bestaan de nodige aandachtspunten op het gebied van akoestiek, ventilatie en veiligheid. De locaties voldoen aan het bouwbesluit maar vaak niet aan de adviesnormen van bijvoorbeeld NOC-NSF en de Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoering (KVLO). Het is aan de beleidsafdeling om in samenspraak met de vastgoedorganisatie te beoordelen of, in welke mate, en op basis waarvan dergelijke aanpassingen gemaakt moeten en kunnen worden. Hiervoor is beleid over deze onderwerpen noodzakelijk. Dit is er nu niet.

Referentienormen herzien: in het beoordelingskader zijn referentienormen opgenomen. Zowel voor de bezetting als het aantal vierkante meters beschikbaar per woning. De bezettingsnorm voor een gymzaal (25%) lijkt passend, die voor een sportzaal (50%) en sporthal (35%) zijn dat niet. Ons voorstel is om de normen opnieuw tegen het licht te houden en aan te passen in het beoordelingskader.
De Haarlemmermeerse ruimtelijke referentienorm bedraagt 0,8 m² aan binnensportaccommodatie per woning. Dit leidt tot een normatieve behoefte – nu en in de toekomst - die ruim hoger ligt dan de beschikbare en geplande accommodaties. Uit het onderwijs noch uit het verenigingsleven is deze ruimtevraag daadwerkelijk aanwezig. Concreet voorstel is om, uitgaande van de huidige situatie die voldoet, de norm in het beoordelingskader aan te passen naar 0,55 m^2.

Deze analyse van aanbod, behoefte en optimalisatievoorstellen is de basis voor een nader uit te werken meerjarig portefeuille- en investeringsplan voor de uitbreiding, vervanging en renovatie van de binnensportaccommodaties in de gemeente Haarlemmermeer. Aanvullend onderzoek en integratie met processen zoals de verduurzaming van de Vastgoedportefeuille en het Integraal Huisvestingsplan onderwijs is hierbij noodzakelijk.

Inleiding

In juni 2020 heeft de raad het Integraal Accommodatieplan 2020 (IAP, 2019.58287) vastgesteld. Het IAP is een werkwijze om te onderzoeken of het maatschappelijk vastgoed van de gemeente doeltreffend en doelmatig ingezet wordt. Anders gezegd: past het gemeentelijk maatschappelijk voorzieningenaanbod bij de behoefte in de wijken en kernen en draagt het gebruik van dat voorzieningenaanbod bij aan onze beleidsdoelstellingen.

De werkwijze conform het IAP gaat uit van een wijkgerichte aanpak waarbij gebiedsontwikkelingen, verduurzamingsopgaven en andere relevante ontwikkelingen ook worden meegenomen. Op grond van een amendement van de raad bij de besluitvorming over het IAP heeft de raad in maart 2021 het Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP (2021.0000253; hierna: beoordelingskader) als taakstellend toetsingskader vastgesteld. Dit kader stelt de ruimtelijke, vastgoed- en beleidsmatige richtlijnen waarlangs we de wijkanalyse uitvoeren.

Wijkgebonden versus bovenwijks/gemeentelijk
De wijk-/kerngerichte aanpak is geschikt voor een deel van de maatschappelijke vastgoedportefeuille maar voor een deel te beperkt. Voor sport, recreatie en cultuur is het verzorgingsgebied van de voorziening vaak groter dan de wijk of de (kleine) kern waarin deze zich bevindt, de zogenoemde bovenwijkse voorziening. Dat betekent dat we op basis van een wijkanalyse niet altijd kunnen concluderen of de betreffende voorziening goed functioneert als bovenwijkse voorziening. Of andersom, dat de aanwezige behoefte voldoende op bovenwijks niveau wordt bediend. Uitspraken over het functioneren en mogelijk optimaliseren van bovenwijkse voorzieningen zullen daarom deels apart vanuit een functiegerichte analyse gedaan worden. Dit rapport is de eerste functiegerichte analyse die we in het kader van het IAP uitgevoerd hebben.

In de functiegerichte analyse richten wij ons op de spreiding, de bezetting en de technische en financiële prestaties van het vastgoed. Ook kijken we naar aspecten als veiligheid en duurzaamheid. We brengen behoefte en aanbod bij elkaar en benoemen waar het knelt of in de toekomst gaat knellen en waar mogelijk een overschot aan ruimte is. Het resultaat van de analyse is een aantal optimalisatievoorstellen voor de binnensportaccommodaties in de gemeente. Van een uitgebreide participatie en een gedetailleerde uitwerking, is nog geen sprake.

Vervolg
Deze analyse en de bijbehorende optimalisatievoorstellen dienen als een eerste aanzet voor een meerjarig portefeuille- en investeringsplan voor de uitbreiding, vervanging en renovatie van de binnensportaccommodaties in de gemeente Haarlemmermeer. Aanvullend onderzoek en integratie met processen zoals de verduurzaming van de Vastgoedportefeuille en het Integraal Huisvestingsplan onderwijs is hierbij noodzakelijk.

Leeswijzer
Het eerste hoofdstuk beschrijft de scope van de analyse, de soorten binnensportaccommodaties binnen de gemeente en de locaties ervan. In het tweede hoofdstuk analyseren we deze locaties vastgoed technisch en beleidsmatig. Hierna volgt in hoofdstuk 3 een analyse van de behoefte vanuit drie invalshoeken. Hoofdstuk 4 bevat conclusies op basis van de bevindingen. Deze conclusies leiden tot optimalisatievoorstellen in hoofdstuk 5.

1. De accommodaties

Haarlemmermeer is rijk aan binnensportaccommodaties met een grote verscheidenheid. Deze analyse richt zich op de accommodaties die worden gefaciliteerd door de gemeente. De panden worden gebruikt in het kader van bewegingsonderwijs (gymles) en door (sport)verenigingen. Het gebruik door scholen vindt door de week overdag plaats en door verenigingen hoofdzakelijk buiten schooltijd, in de avond en het weekend. In dit hoofdstuk is beschreven welke type accommodaties we onderscheiden, waar de gemeentelijke locaties gelegen zijn en hoe de bezetting van deze locaties is.

1.1 Soorten binnensportaccommodaties

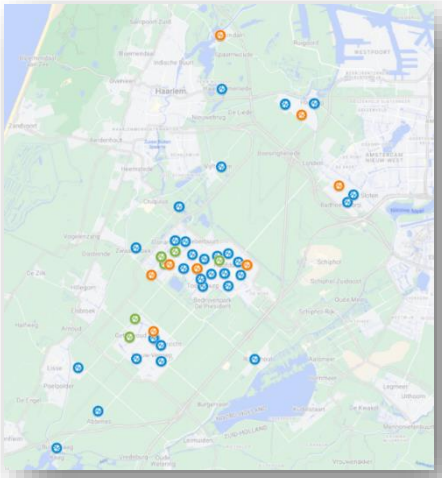
We onderscheiden drie soorten accommodaties voor binnensport: een gymzaal, een sportzaal en een sporthal. Andere typen accommodaties zoals tennishallen en fitnesscentra zijn niet geanalyseerd. De gemeente heeft die ook niet in eigendom of exploitatie. In totaal zijn er in de gemeente 47 binnensportaccommodaties met 71 zaaldelen.

Gymzaal

Een gymzaal is de kleinste binnensportaccommodatie en wordt primair gebouwd om het bewegingsonderwijs te faciliteren. Gymzalen zijn niet geschikt voor alle (verenigings)sporten. Een gemiddelde gymzaal is 21 meter lang en 12 meter wijd, nieuwe gymzalen zijn inmiddels 22 bij 14 meter. Dit is exclusief toestellenberging, kleedkamers en overige ruimten. Er zijn 33 gymzalen in Haarlemmermeer waarvan 7 dubbel uitgevoerd, in totaal zijn er 40 zaaldelen. Van de 33 gymzalen zijn 21 ons eigendom, de overige zalen zijn – op een zaal in Spaarndam en een aangehuurde gymzaal van Woonzorg Nederland in Nieuw- Vennep na - onderdeel van een schoolgebouw en eigendom van diverse schoolbesturen. De gemiddelde gebouwgrootte van een gymzaal in Haarlemmermeer is 461 m² en de gemiddelde leeftijd is 42 jaar. De standaardgrootte van een nieuwe gymzaal is 500 m².

Sportzaal

Een sportzaal is eigenlijk een dubbele gymzaal. Een sportzaal is gemiddeld 28 bij 22 meter en te klein voor bepaalde sporten zoals zaalvoetbal. In Haarlemmermeer zijn 6 sportzalen (soms dubbel of driedubbel uitgevoerd) met een totaal van 14 zaaldelen. De verschillende zaaldelen worden veelal gecreëerd door middel van een flexibele scheidingswand. Vier sportzalen zijn eigendom van de gemeente. De sportzalen zijn gemiddeld 972 m² groot en 25 jaar oud. Op twee zalen na dateren de bouwjaren van na 2000. De standaardgrootte van een nieuw sportzaal is 1.200 m². De dubbele of driedubbele uitvoering van een aantal sportzalen is een verklaring voor de afwijking ten opzichte van de standaardgrootte. Bij deze complexen zijn naar verhouding minder overige ruimten (zoals kleedkamers, technische ruimten, en toestellenbergingen) nodig.

Sporthal

Het grootste type binnensportaccommodatie is de sporthal. Een sporthal is zo rond de 44/48 bij 24 meter. In totaal zijn in Haarlemmermeer 8 sporthallen met een totaal van 17 zaaldelen[1].Twee ervan zijn niet ons eigendom. Ook hier zijn de meeste van een recent bouwjaar en slechts twee ouder dan het jaar 2000. Deze twee dateren uit 1977 en 1981. De gemiddelde leeftijd bedraagt 20 jaar en de gemiddelde grootte is 2.047 m². De standaardgrootte van een nieuwe sporthal is 2.000 m².
De standaardhoogte van alle soorten binnensportaccommodaties bedraagt 7 meter. Veel bestaande gymzalen zijn echter maximaal 5,5 meter.

1.2 Locaties binnensportaccommodaties

Een lijst van alle accommodaties inclusief typering, adres, bouwjaar, grootte en aantal zaaldelen is te vinden in bijlage 1. Op de kaart hiernaast zijn deze aangegeven met het ‘basketbal-pictogram’. Blauwe basketballen zijn gymzalen, groene zijn sportzalen en oranje ballen sporthallen. Een grote versie van de kaart is opgenomen als bijlage 2.
De binnensportaccommodaties zijn vooral geconcentreerd in de grotere kernen. In de kleinere kernen waar een basisschool aanwezig is staat ook een gymzaal. Sporthallen zijn alleen te vinden in Badhoevedorp, Hoofddorp, Nieuw-Vennep, Spaarndam en Zwanenburg.

[1] Een sporthal is idealiter in te delen in drie zaaldelen. Veel accommodaties beschikken maar over een scheidingswand en dus twee zaaldelen.

2. Analyse huidige locaties

De ruimtelijke richtlijn (de referentienormen) alleen geeft onvoldoende informatie over de prestaties van onze maatschappelijke voorzieningen. Daarom zijn in het Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP (2021.0000253) ook richtlijnen benoemd voor het vastgoed en beleidsmatige richtlijnen.

Met de vastgoed-richtlijnen beoordelen we voor de maatschappelijke voorzieningen die in eigendom zijn van de gemeente hoe het gebouw financieel en technisch presteert. Voor de financiële prestaties wordt gekeken naar het exploitatieresultaat van het vastgoed, de boekwaarde, de hoogte van de huursom en de kosten voor planmatig onderhoud. Voor de technische prestaties zijn dat de onderhoudsconditie, bouwjaar, energieprestatie en voorzieningen voor toegankelijkheid.
De technische prestaties hebben we laten onderzoeken door adviesbureau HEVO, ook voor de panden die niet ons eigendom zijn. Met de beleidsmatige richtlijn beoordelen we of de invulling van het gebouw (programmering) presteert zoals wij dat zouden willen. We focussen ons hierbij met name op de bezetting. Er is onvoldoende (recent) inzicht in de gebruikstevredenheid van de locaties. In deze analyse is getracht om ook voor de gebouwen waar de gemeente geen eigenaar is, zowel de vastgoed- als beleidsmatige aspecten zo goed mogelijk in kaart te brengen en te beoordelen. Dit vanwege de beleidsmatige opgave om te voorzien in voldoende en adequate binnensportaccommodaties.

2.1 Financiële prestaties

Het grootste deel van de accommodaties wordt verhuurd aan, en geëxploiteerd door Sportfondsen Haarlemmermeer. Op drie accommodaties na is de rest van de voorraad in eigendom en exploitatie bij de verschillende schoolbesturen. Voor die laatste categorie rekenen wij geen huur of andere vergoeding, en voeren geen onderhoud uit. Er valt daarom voor deze objecten ook niets te vermelden over het exploitatieresultaat en de onderhoudslast. De boekwaarde van deze onderwijspanden staan wel op de gemeentelijke balans. Wel ontvangen de schoolbesturen voor (speciaal) basisonderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs met een zogenaamde eigen gymzaal, op basis van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer, een exploitatievergoeding van de gemeente. Een overzicht van de boekwaarde, onderhoudslast per pand en kostprijsdekkende huurprijs is te vinden in bijlage 3.

Verreweg de meeste accommodaties hebben nog een boekwaarde rusten op het pand. Voor de oudere panden is deze relatief gering. Voor 11 panden ligt die zelfs onder de € 50.000. De onderhoudslasten verschillen per pand maar liggen gemiddeld op € 18,10 per vierkante meter. Dit is net iets hoger dan het gemiddelde van de Haarlemmermeerse vastgoedportefeuille (€ 16,30). Los van de (zeer) nieuwe objecten is er geen relatie te ontdekken tussen de hoogte van de onderhoudslast en de leeftijd van de accommodatie. Hierbij moet worden opgemerkt dat alleen de onderhoudslast voor de komende 10 jaar meegenomen is in de beoordeling en dat het eventuele grote onderhoud dat net buiten deze termijn valt niet inzichtelijk is gemaakt. De accommodaties met een zwembad zijn hierbij buiten beschouwing gelaten. De onderhoudslasten liggen hier duidelijk hoger. De onderhoudskosten van de gebruiker/ exploitant zijn ook niet meegenomen in de berekening.
Voor de panden die ons eigendom zijn rekenen wij een kostprijsdekkende huurprijs aan de huurder en/of exploitant. De gemiddelde huur bedraagt ca. € 59/m²([2]). Voor de nieuwere panden ligt deze prijs in de regel hoger in verband met de kosten die wij als gemeente aan dit vastgoed hebben. Kapitaalslasten hebben hierin een groot aandeel.

2.2 QuickScan binnensportaccommodaties HEVO (technische prestaties)

Om een integraal en uniform beeld te krijgen van alle binnensportaccommodaties hebben wij adviesbureau HEVO uit ’s-Hertogenbosch opdracht gegeven om een quickscan van de gebouwen uit te voeren. Deze methode wordt door HEVO al ruim 10 jaar toegepast bij het beoordelen van schoolgebouwen. Zo hebben zij destijds ten behoeve van het Integraal Huisvestingsplan onderwijsvoorzieningen Haarlemmermeer ook de schoolgebouwen in Haarlemmermeer beoordeeld.

De quickscan (of: sportscan) brengt alle relevante basisinformatie over een gebouw in beeld en scoort het gebouw middels een schouw en interview op zes thema’s: uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, binnenmilieu, exploitatie en (onderwijskundige) functionaliteit. De sportscan wordt gebruikt als instrument voor gemeenten om inzicht te krijgen in de kwaliteit van het gebouw. Elk thema heeft een eigen scorebereik en wegingsfactor waarmee

[2] Dit is exclusief de accommodaties met zwembad.

belangrijkere thema's een grotere invloed hebben op de eindscore. Zo is bouwkundige staat belangrijker dan uitstraling.

De thema's

Uitstraling

De basis voor de beoordeling van de uitstraling van de sportaccommodatie is de architectuur. Dit onderdeel heeft uitsluitend betrekking op de buitenkant van het gebouw.
Scorebereik 5 – 8. De wegingsfactor bedraagt 1.

Bouwkundige staat

De basis voor de beoordeling van de bouwkundige staat is de economische en technische levensduur van de bouwkundige onderdelen.
Scorebereik 4 – 8. De wegingsfactor bedraagt 3.

Veiligheid

De basis voor de beoordeling van de veiligheid van een sportaccommodatie is de gebruiksvergunning van de brandweer. Daarmee wordt voldaan aan de voorschriften over het beperken van de kans op: brand, het beperken van de gevolgen van brand en het vluchten uit een gebouw bij brand. Het kan voorkomen dat er veiligheidsproblemen zijn in een gebouw welke niet direct in strijd zijn met de gebruiksvergunning en andere wettelijke eisen. In dat geval worden deze veiligheidsproblemen benoemd. Er is gekeken naar de volgende veiligheidsthema's: veilig gebruik, veilig vluchten, akoestiek, en veilig onderhoud.
Scorebereik 5 – 7. De wegingsfactor bedraagt 1.

Binnenmilieu

De basis voor de beoordeling van het binnenmilieu van een sportaccommodatie is de mogelijkheid om ruimten voldoende te kunnen ventileren. Zonder een gebalanceerde installatie of mechanisch ventilatiesysteem kan een sportaccommodatie niet voldoen aan de huidige eisen en normen uit het Bouwbesluit.
Scorebereik 4 – 8. De wegingsfactor bedraagt 2.

Exploitatie

De basis voor de beoordeling van de exploitatie is het energielabel. Hoe minder fossiele energie een gebouw gebruikt, hoe beter het energielabel. Hierbij is G het slechtste energielabel en A++++ het beste.
Scorebereik 4 – 8. De wegingsfactor bedraagt 2.

Functionele staat

De basis voor de beoordeling van de (onderwijskundige) functionaliteit van een sportaccommodatie zijn de afmetingen van de zaal en de ondersteunende faciliteiten. Daarvoor wordt eerst gekeken naar de gebruikers en het gebruik en de mate waarin het gebouw daarbij aansluit. Vervolgens wordt stilgestaan bij enkele specifieke ruimten en voorzieningen.
Scorebereik 4 – 8. De wegingsfactor bedraagt 3.

Bevindingen

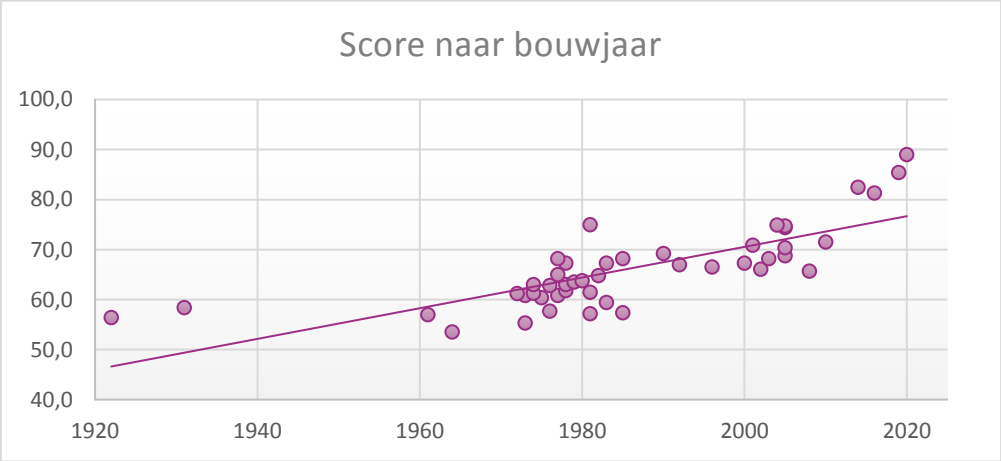
Alle 47 accommodaties heeft HEVO bezocht en beoordeeld op bovenstaande thema's. De bij elkaar opgetelde scores vormen een eindoordeel. Wat opvalt is dat over het geheel genomen de bouwkundige staat redelijk tot goed is. Het binnenmilieu en duurzaamheid (exploitatie) scoren een stuk minder. De verouderde portefeuille is hier voor een groot deel debet aan. De zalen zijn grotendeels wel functioneel. In onderstaande tabel zijn de resultaten per accommodatiesoort weergegeven.

	Aantal Totaal	Aantal <57 punten	Aantal 57-63 punten	Aantal 63-69 punten	Aantal >69 punten
Gymzaal	33	3	14	12	4
Sportzaal	6	0	0	3	3
Sporthal	8	0	0	2	6
	47	3	14	17	13

De accommodaties zijn op basis van eindscore ingedeeld in vier categorieën. Per categorie geldt een algemeen advies. Dit betekent overigens niet dat er bij de twee best scorende categorieën weinig tot niets hoeft te gebeuren. De accommodaties blijven weliswaar langer functioneel, maar moeten nog steeds worden verduurzaamd. Ook qua veiligheid en binnenmilieu valt hier nog een en ander aan te verbeteren. Waar de verbeteringen precies zitten verschilt per accommodatie. Wat betreft veiligheid van de accommodaties kan verder worden aangegeven dat alle accommodaties beschikken over een gebruiksvergunning en de wettelijke veiligheidsmaatregelen. Bij een aantal accommodaties zijn er echter aandachtspunten met betrekking tot dit onderwerp die weliswaar niet wettelijk verplicht zijn, maar de veiligheid wel ten goede komen. Denk hierbij aan uitstekende delen, het toepassen van veiligheidsglas etc.

Bij < 57 punten: binnen 5 jaar renovatie of nieuwbouw
Bij 57 – 63 punten: binnen 5 – 10 jaar renovatie of nieuwbouw
Bij 63 – 69 punten: binnen 10 – 20 jaar renovatie of nieuwbouw
Bij > 69 punten: na 20 jaar of langer renovatie of nieuwbouw

Er bestaat daarnaast een duidelijke relatie tussen de hoogte van de score en het bouwjaar van het pand, dit is weergegeven in onderstaande tabel. In de regel geldt dat hoe ouder het bouwwerk is des te lager het scoort. Vaak zijn er (meerdere) uitgangspunten met betrekking tot veiligheid en functionaliteit en is het niet eenvoudig, zo niet vrijwel onmogelijk, deze accommodaties aan te passen naar de huidige standaarden. Nieuwbouw is in een dergelijk geval meer voor de hand liggend.

De rapporten per accommodatie zijn te ontsluiten via: https://www.hevo-quickscan.nl/report/HK1LQ3K V. Een overzicht van de objecten en score zijn opgenomen als bijlage 4.

Akoestiek

In het onderzoek van HEVO is de akoestiek van de gebouwen alleen visueel beoordeeld. Er is hierbij gekeken naar de toegepaste binnengevelmaterialen, maar er is geen geluidsmeting uitgevoerd. In aanvulling op het HEVO-onderzoek hebben wij bij vier accommodaties, die een representatieve weergave vormen van de totale portefeuille, een akoestisch onderzoek (middels geluidsmeting) laten uitvoeren door ‘het geluidBuro’. Uit dit onderzoek kan worden geconcludeerd dat de Haarlemmermeerse binnensportaccommodaties niet voldoen aan de door de NOC-NSF en KVLO[3] gestelde normen (niet wettelijk) voor nagalmtijd. Dit is op te lossen door het aanbrengen van geluidsabsorberend materiaal. Een afschrift van dit rapport is als bijlage 9 bij dit rapport gevoegd. Er is geen kostenspecificatie opgesteld maar afgaande op eerdere ervaringen bedraagt de investering ongeveer € 28.000 (exc. BTW) per gymzaal. Dit bedrag zal voor de sportzalen en sporthallen hoger liggen.

2.3 Beleidsmatige prestaties

Het feitelijke gebruik van binnensportaccommodaties is goed te meten. Voor de gemeente is de bezettingsgraad van de accommodaties een belangrijk criterium in de algehele prestatiebeoordeling. Zoals aangegeven worden de accommodaties zowel in het kader van bewegingsonderwijs als door verenigingen gebruikt. Het totale gebruik bepaalt de bezetting van de accommodatie. In de regel gebruiken de scholen de gebouwen overdag. Het einde van de middag, begin van de avond en het weekend zijn het de verenigingen die de gebouwen gebruiken.

[3] Koninklijke Vereniging voor Lichamelijke Opvoeding

In het beoordelingskader is een norm voor de bezettingsgraad en het aantal bezoekers per week opgenomen. De norm is als volgt:

Categorie	Bezettingsgraad norm minimaal	Bezoekers per week norm minimaal
Gymzaal	>25%	400
Sportzaal	>50%	400
Sporthal	>35%	1000

Dit betekent dat een gymzaal minimaal 25% van de beschikbare tijd bezet is om te voldoen aan de norm. Het aantal uren gebruik is afgezet tegen de maximale bezetting. De maximale bezetting is van 9:00-23:00 uur. Dit is 14 uur per dag en daarmee 14 uur x 365 dagen is 5.096 uur op jaarbasis = 100%.
Omdat het aantal bezoekers per week moeilijk te meten is concentreren we ons in dit onderzoek op de bezetting.

Cijfers Haarlemmermeer

Van de 33 gymzalen hebben er 21 een bezetting boven de norm. Er is geen directe verklaring voor de accommodaties die onder de norm zitten. Een deel hiervan bevindt zich in een kleinere kern waar de vraag vanuit zowel onderwijs als het verenigingsleven lager ligt. Ook een aantal geschakelde gymzalen (aan elkaar gelegen maar niet als een geheel te gebruiken) laten lagere bezettingsgraden zien.

Bij de sportzalen zijn de bezettingspercentages beter maar alle zalen liggen onder de norm van 50%. Met de aparte zaaldelen (die ook apart verhuurd kunnen worden) is in de berekening geen rekening gehouden. Was dit wel gedaan dan zou de bezetting nog lager uitkomen. Het lijkt erop dat de norm uit het beoordelingskader te ruim is.

De sporthallen laten weer een tegenovergesteld beeld zien. Hier wordt bij elke hal de norm gehaald en is de gemiddelde bezetting 58%. Hier lijkt de norm van 35% wat te mager. Ook hier is geen rekening gehouden met flexibel in te delen zalen. Zie onderstaande tabel en bijlage 6 voor het uitgebreide overzicht per accommodatie.

	Aantal	Bezetting op of boven norm	Bezetting onder norm	Bezetting gemiddeld
Gymzaal	33	21	12	27%
Sportzaal	6	0	6	38%
Sporthal	8	8	0	58%
Totaal	47	29	18	

Tevredenheid gebruikers

Een van de richtlijnen voor het beoordelen van de beleidsmatige richtlijnen is de meting van de tevredenheid van de gebruiker. Ten behoeve van het Mulier-rapport uit 2019 heeft voor de laatste keer een meting van de tevredenheid plaatsgevonden. Dit is hierna niet meer gebeurd. In dit rapport zijn geen aanvullende bevindingen op dit vlak.

3. Behoefte(ontwikkeling)

De behoefte aan binnensportaccommodaties binnen Haarlemmermeer verandert voortdurend. De snelle bevolkingsgroei, die vooral wordt veroorzaakt door een aantal grootschalige woningbouwprojecten, is hierin de belangrijkste factor. Maar ook andere demografische ontwikkeling zoals vergrijzing spelen een rol. In dit hoofdstuk beschrijven we de ontwikkeling van het inwoneraantal in Haarlemmermeer en koppelen hier, op grond van de referentienorm uit het Beoordelingskader, de behoefte aan binnensportaccommodaties aan. Daarnaast brengen we de behoefte aan zaaldelen in beeld vanuit het (bewegings)onderwijs. Tot slot blikken we terug op een eerdere behoefteprognose van het instituut Mulier.

3.1 Bevolkingsgroei Haarlemmermeer

Voor de komende jaren staat de realisatie van grote aantallen nieuwbouwwoningen op de planning. In deze rapportage gaan we uit van de planning per 1 januari 2022: een toename van ruim 37.000 woningen tot 2050. Het grootste deel van de nieuwbouw komt in Hoofddorp met ruim 22.000 woningen, gevolgd door Nieuw-Vennep met ruim 5.600 woningen, Cruquius met ruim 3.800 woningen en Lisserbroek met bijna 3.500 woningen.

Of alle bouwplannen en de fasering conform de planning van januari 2022 ook daadwerkelijk wordt gehaald hangt af van veel factoren, zoals stikstofvergunningen, bouwkosten, capaciteit van de ambtelijke organisatie en (financiële) bijdragen vanuit het Rijk. Een aantal woningbouwprojecten zijn hierdoor onzeker geworden. De cijfers van na 2030 moeten daarom als **indicatief** beschouwd worden, dat is namelijk de behoefte als alle planontwikkeling doorgang vindt in de geplande fasering.

De woningbouwplannen zullen resulteren in een flinke toename van het aantal inwoners. Met de huidige planning groeit het aantal inwoners van ruim 159.000 in 2022 naar meer dan 240.000 in 2050. De helft hiervan woont in Hoofddorp. Dit is nu ook al het geval.

Aantal inwoners op basis van planning woningtoename per 1 jan 2022

Prognose Inwoneraantal	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050
Hoofddorp	78.633	82.025	95.644	101.570	108.291	115.566	122.314
Nieuw-Vennep	31.475	32.704	35.405	40.147	43.782	44.071	44.418
Badhoevedorp	13.461	15.097	17.012	17.370	17.376	17.417	17.485
Lisserbroek	3.421	3.391	6.500	10.427	12.581	12.924	12.740
Zwanenburg	7.935	8.134	8.190	8.182	8.227	8.246	8.274
Overige kernen	24.509	25.948	30.122	33.148	35.132	35.039	35.013
Totaal Haarlemmermeer	**159.434**	**167.299**	**192.873**	**210.844**	**225.389**	**233.263**	**240.244**

In bijlage 7 is de prognose van de woningbouwontwikkeling en inwoneraantallen van alle kernen/wijken verzameld.

De behoefte aan binnensportaccommodaties drukken we uit in het aantal zaaldelen. Een gymzaal bestaat uit één zaaldeel, een sportzaal uit twee en een sporthal uit drie zaaldelen. De behoefte kunnen we op twee manieren in beeld brengen: op basis van de referentienorm uit het Beoordelingskader Maatschappelijke Voorzieningen IAP en op basis van de leerlingenprognoses. Daarnaast kijken we aanvullend naar het rapport van het Mulier instituut dat in 2019 is opgeleverd. Op grond van deze drie invalshoeken trekken we een conclusie over de toekomstige behoefte aan zaaldelen.

3.2 Behoefte aan zaaldelen aan de hand van de referentienorm

De sportaccommodaties zijn van belang voor de sportverenigingen of gebruik door particulieren zoals yoga of verdedigingssporten ten behoeve van onze ambitie in ons sportbeleid ‘Met sport en bewegen positief gezond’. We rekenen door wat de behoefte aan sportaccommodaties is aan de hand van de referentienorm uit het beoordelingskader voor binnensportaccommodaties. In deze referentienorm zit ook bewegingsonderwijsbehoefte gevat. Het is dus een ‘verzamelnorm’ voor het totaal aan normatieve behoefte voor binnensportaccommodaties.

In het Beoordelingskader is voor sportaccommodaties als referentienorm voor binnensport (gymzalen, sportzalen en sporthallen) **0,8 m² per woning** opgenomen. Volgens het Beoordelingskader moet deze norm nog worden

omgerekend naar het aantal inwoners. Daarvoor hanteren we de volgende rekenregel: 0,8 m² gedeeld door de gemiddelde woningbezetting van de woonkern * inwoners van de woonkern. De gemiddelde woningbezetting varieert echter sterk in Haarlemmermeer. In Hoofddorp Centrum wonen gemiddeld 2,12 mensen per woning. Dit is de laagste woningbezetting in Haarlemmermeer. Getsewoud Noord heeft de hoogste woningbezetting met gemiddeld 2,89 personen per woning. Zie bijlage 8 voor de gemiddelde woningbezetting per kern en in de wijken van Hoofddorp en Nieuw-Vennep. Het voert te ver voor deze analyse om voor elke kern/wijk de specieke woningbezetting te hanteren, maar voor specifieke casussen kan dit wel relevant zijn. In deze analyse rekenen we met het gemiddelde voor heel Haarlemmermeer: **2,44 inwoners per woning**.

Om de vierkante meters vervolgens om te rekenen naar zaaldelen nemen we als norm 500 m² per zaaldeel. Dit is groter dan de gebouwgrootte van een gymzaal (455 m² volgens de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Haarlemmermeer). Dit doen we om een evenwicht te vinden tussen de grootte van zaaldelen in de verschillende type accommodaties. Een sportzaal heeft doorgaans een oppervlak van 1200 m² (voor 2 zaaldelen) en sporthal van 2000 m² (voor 3 zaaldelen). Daarnaast is de standaardgrootte van een nieuwe gymzaal 500 m².

Bovenstaande leidt tot onderstaande behoefte. In de kolom 'aanbod' staat tussen haakjes de voorlopig geplande, nog te realiseren zaaldelen:

Haarlemmermeer	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	aanbod
Aalsmeerderbrug, Oude meer, Rijk, Rozenburg	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	**0**
Abbenes	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	**1**
Badhoevedorp	8,8	9,9	11,2	11,4	11,4	11,4	11,5	**4**
Beinsdorp	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	**0**
Boesingheliede	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	**0**
Buitenkaag	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	**1**
Burgerveen, Leimuiderbrug, Weteringbrug	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	**0**
Cruquius	1	1,7	4,5	6,5	7,7	7,5	7,4	**1(+3)**
Haarlemmerliede	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	**1**
Halfweg	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	1,8	**1**
Hoofddorp	51,6	53,8	62,7	66,6	71	75,8	80,2	**38(+4)**
Lijnden	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	**0**
Lisserbroek	2,2	2,2	4,3	6,8	8,2	8,5	8,4	**1(+3)**
Nieuw-Vennep	20,6	21,4	23,2	26,3	28,7	28,9	29,1	**15(+3)**
Rijsenhout	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	2,9	3	**1**
Spaarndam	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	**2**
Vijfhuizen	3,1	3,3	3,2	3,2	3,3	3,3	3,3	**1**
Zwaanshoek	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	1,4	**1**
Zwanenburg	5,2	5,3	5,4	5,4	5,4	5,4	5,4	**3**
Eindtotaal Haarlemmermeer	**105**	**110**	**126**	**138**	**148**	**153**	**158**	**71(+13)**

Hoofddorp	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	aanbod
HFD Bornholm	5,1	5	5,1	5,3	5,3	5,4	5,4	**3**
HFD Centrum	8,9	10,4	17,2	19,5	22,6	25,9	29,1	**5**
HFD Floriande Oost	5,3	5,1	5	5	5	5,1	5,1	**10**
HFD Floriande West	6,7	6,6	6,5	6,4	6,5	6,6	6,7	**0**
HFD Graan voor Visch	2,7	2,6	2,6	2,6	2,7	2,7	2,7	**1**
HFD GvV Zuid - Stationskwartier	0	0	0,1	1	2	3	3,7	**0**
HFD Omgeving	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	**0**
HFD Overbos	6,6	6,5	6,4	6,4	6,4	6,5	6,5	**3**
HFD Pax	3,4	3,4	3,4	3,4	3,4	3,5	3,5	**8**
HFD Toolenburg	9,7	9,6	9,5	9,5	9,6	9,7	9,8	**8**
HFD Toolenburg Zuid-Tudorpark-Nassaupark	2,6	4	6,3	7	6,9	6,9	7	**0(+4)**
totaal hoofddorp	**52**	**54**	**63**	**67**	**71**	**76**	**80**	**38(+4)**

Nieuw-Vennep	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	aanbod
NV Centrum	3,7	4,2	4,6	4,6	4,6	4,6	4,6	**1**
NV Getsewoud Noord	5,1	5	4,9	4,9	4,9	5	5,1	**5**
NV Getsewoud Zuid	5,8	5,7	5,6	5,6	5,7	5,8	5,9	**0**
NV Linquenda	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	**2**
NV Omgeving (+NVWest)	0,6	0,7	0,9	2,8	5,2	5,3	5,4	**0(+3)**
NV Welgelegen (+Bols Pionier)	2,9	3,4	4,8	6	5,8	5,7	5,7	**7**
totaal Nieuw-Vennep	**21**	**21**	**23**	**26**	**29**	**29**	**29**	**15(+3)**

Conclusie behoefte obv referentienorm 0,8m²/woning
De rekenexercitie op basis van de referentienorm 0,8 m² per woning geeft een beeld dat er sprake is van een groot tekort. Zowel nu als in de toekomst. Volgens deze berekening loopt het tekort aan zaaldelen op van 34 zaaldelen in 2022 naar 74 zaaldelen in 2050. Deze groei wordt veroorzaakt door de voorziene bevolkingsgroei.

Volgens de referentienorm zien we vooral tekorten in de kernen en wijken waar veel nieuwbouw gepland is: Badhoevedorp, Cruquius, Hoofddorp (Centrum, Graan voor Visch Zuid, de Parken), Lisserbroek en Nieuw-Vennep. De geplande binnensportaccommodaties in deze kernen lijken hiervoor niet voldoende oplossing te bieden. Maar ook in Halfweg, Rijsenhout, Vijfhuizen en Zwanenburg is de behoefte opmerkelijk groter dan het aanbod. Ook in Spaarndam en Zwaanshoek is dit het geval maar hier betreft het minder dan een zaaldeel. Alleen in de kleine kernen Abbenes, Buitenkaag, Haarlemmerliede en de wijken Pax en Welgelegen is het aanbod aan zaaldelen voldoende.

In de kleine kernen Aalsmeerderbrug, Oude Meer, Rijk, Rozenburg, Beinsdorp, Boesingheliede, Burgerveen, Leimuiderbrug, Weteringbrug en Lijnden ligt de behoefte op grond van bovenstaande formule tussen de 0,1-0,6 zaaldeel. Het ontbreekt in deze kernen echter aan een gymzaal, sportzaal of sporthal. Vanuit het onderwijs gezien is dit geen probleem omdat er geen scholen aanwezig zijn in deze kernen. De inwoners van deze kernen moeten voor hun binnensportactiviteiten uitwijken naar accommodaties buiten hun woonkern.

Hoewel bij enkele accommodaties van tijd tot tijd roosteruitdagingen bestaan, is er op dit moment geen sprake van enorme knelpunten in de bezetting. Bij enkele sporthallen is ook sprake van een grotere vraag dan er aanbod is, en dan met name in het winterseizoen. De gymzalen en sportzalen kennen minder roosteruitdagingen. De referentienorm lijkt hierdoor aan de ruime kant te zijn.

3.3 Behoefte aan zaaldelen op onderwijsniveau

De gemeente heeft de wettelijke taak om te voorzien in sportaccommodaties ten behoeve van bewegingsonderwijs. Op basis van de leerlingenprognose, die jaarlijks wordt opgesteld en ook de basis vormt voor het Integraal Huisvestingsplan onderwijs (IHP), wordt berekend hoeveel klokuren bewegingsonderwijs nodig zijn voor zowel (speciaal) basisonderwijs als (speciaal) voortgezet onderwijs.
In dit rapport is de behoefte aan klokuren omgerekend naar de behoefte aan zaaldelen uitgaande van maximale capaciteit van 26 klokuren per zaaldeel[4]. Dat betekent dat er voor elk blok van 26 uur met 1 zaaldeel gerekend is: dus voor 0-26 klokuren is 1 zaaldeel nodig, voor 27-52 klokuren zijn 2 zaaldelen nodig, voor 53-78 klokuur zijn 3 zaaldelen nodig et cetera.

Bij deze doorrekening is het van belang om te melden dat in de meest recente leerlingenprognose (2022) rekening is gehouden met de toename van het aantal leerlingen als gevolg van de woningbouwplannen, met uitzondering van het Stationsgebied en Hoofddorp Noord. De toekomstige groei is meegenomen bij de bestaande scholen. In onderstaande doorrekening zijn dus de klokluren van eventueel nieuw geplande scholen niet los inzichtelijk.

Behoefte aan klokuren / zaaldelen bewegingsonderwijs op de bestaande scholen (bo, sbo, vo, svo)

	Prognose klokuren					Prognose zaaldelen					huidig
	2023	2025	2030	2035	2040	2023	2025	2030	2035	2040	aanbod
Abbenes	3	4,5	6	7,5	9	1	1	1	1	1	**1**
Badhoevedorp	60	62	75	84	86	3	3	3	4	4	**4**
Buitenkaag	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	**1**
Cruquius	36	36	38,3	40,5	45	2	2	2	2	2	**1(+3)**
Haarlemmerliede	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	**1**
Halfweg	10,5	10,5	9	12	12	1	1	1	1	1	**1**

[4] Dit is vastgelegd in de gemeentelijke verordening onderwijshuisvesting Haarlemmermeer

Spaarndam	10,5	10,5	10,5	9	9	1	1	1	1	1	**2**
Hoofddorp Bornholm	29	27	30	33	35	2	2	2	2	2	**3**
Hoofddorp Floriande	276	275	274	292	315	11	11	11	12	13	**10**
Hoofddorp Graan voor Visch	8	8	9	9	9	1	1	1	1	1	**1**
Hoofddorp centrum (incl. Oost, Noord	94	101	122	128	134	4	4	5	5	6	**5**
Hoofddorp Overbos	42	42	47	50	50	2	2	2	2	2	**3**
Hoofddorp Pax	202	200	200	208	221	8	8	8	8	9	**8**
Hoofddorp Toolenburg	225	221	232	241	254	9	9	9	10	10	**8**
Hoofddorp Zuid	23,3	23,3	25,5	27,8	30	1	1	1	2	2	**0 (+4)**
Lisserbroek	11	11	29	41	44	1	1	2	2	2	**1(+3)**
Nieuw-Vennep Getsewoud	65	63	66	74	81	3	3	3	3	4	**5**
Nieuw Vennep Linquenda	15	15	16,5	18	18	1	1	1	1	1	**2**
Nieuw-Vennep Welgelegen	199	194	190	212	240	8	8	8	9	10	**7**
Nieuw-Vennep centrum (incl. West + ZO)	18	21	24	24	25,5	1	1	1	1	1	**1(+3)**
Rijsenhout	11	11	11	14	14	1	1	1	1	1	**1**
Vijfhuizen	16,5	16,5	16,5	16,5	16,5	1	1	1	1	1	**1**
Zwaanshoek	6	6	6	7,5	7,5	1	1	1	1	1	**1**
Zwanenburg	29	30	30	32	33	2	2	2	2	2	**3**
Totale behoefte klokuren en zaaldelen bewegingsonderwijs	1.396	1.394	1.473	1.587	1.695	67	67	69	74	79	**71(+13)**

Voldoende aanbod
In Abbenes, Badhoevedorp, Buitenkaag, Haarlemmerliede, Halfweg, Rijsenhout, Vijfhuizen, Zwaanshoek en in de wijken Nieuw-Vennep Centrum en Graan voor Visch in Hoofddorp is het aanbod aan accommodaties voldoende voor het bewegingsonderwijs.

Aanbod overschot
Duidelijk is dat Zwanenburg, Spaarndam, de wijken Overbos en Bornholm in Hoofddorp en de wijk Linquenda in Nieuw-Vennep allen 1 zaaldeel meer hebben dan de komende jaren nodig is voor het bewegingsonderwijs. De scholen zijn echter niet de enige gebruikers van de accommodaties. Ook kan het voorkomen dat een school uit een naastgelegen wijk gebruik maakt van de zaal. Hiervoor geldt wel een afstandscriterium, deze is uitgewerkt in de verordening.

Ook in de wijk Getsewoud in Nieuw-Vennep is sprake van een overaanbod van één zaaldeel. Dit extra zaaldeel is naar verwachting in de toekomst wel weer nodig voor bewegingsonderwijs als gevolg van de geplande woningbouw in Nieuw-Vennep West. De gedachte is dat de geplande nieuwe scholen en sporthal in Nieuw-Vennep West pas gebouwd gaan worden als de capaciteit op de scholen en gymzalen in Getsewoud benut is.

Tekort zaaldelen op korte termijn
Op basis van de klokuren prognose zien we al voor 2023 een tekort van 1 zaaldeel in Cruquius, Floriande, Toolenburg, Hoofddorp Zuid en in de wijk Nieuw-Vennep Welgelegen.Voor Toolenburg zal dit richting 2025 opgelost worden met de bouw van de gymzaal in Nassaupark en sporthal in Lincolnpark. Deze nieuwe accommodaties zijn al in een vergevorderd stadium van planontwikkeling.

Voor Cruquius staat weliswaar een sporthal in de planning maar die zal niet op korte termijn gerealiseerd zijn omdat deze afhankelijk is van voortgang van de woningbouw in Cruquius. Voor Cruquius, Floriande, Hoofddorp Zuid en Welgelegen zullen we moeten nagaan welke oplossingen op korte termijn mogelijk zijn in bestaande accommodaties of dat er nieuwbouw nodig is.
Voor het tekort aan zaaldelen in Welgelegen in Nieuw-Vennep kan een oplossing worden gevonden in het overschot in andere wijken. Of dit voldoende is in de toekomst moet worden afgewogen.

Tekort zaaldelen op langere termijn
Voor Hoofddorp Centrum, Pax en Lisserbroek gaat pas op langere termijn een tekort aan zaaldelen ontstaan. Voor Hoofddorp Centrum gaat het rond 2040 om een klein tekort aan zaalruimte voor zo'n 1 à 2 klokuren bewegingsonderwijs per week. Voor de scholen in deze wijk zullen we dus de komende tijd in de gaten moeten houden welke oplossingen er zijn voor hun bewegingsonderwijs. Voor Lisserbroek lost de sporthal die in de planning staat het tekort op. Voor de wijk Pax moet opgemerkt worden dat het Hoofdvaart college bij gereedkomen van hun

nieuwe locatie de sportaccommodatie aan de Steve Bikostraat verlaat. Mogelijk bied dit een oplossing voor de langere termijn.

Conclusies bewegingsonderwijs
Op grond van bovenstaande tabel kunnen we globaal concluderen dat het huidige aanbod voor het bewegingsonderwijs aardig passend is, en op sommige plekken zelfs een overschot bestaat. Na 2030 zal een tekort aan zaaldelen ontstaan dat oploopt tot 8 zaaldelen in 2040. Maar hierin zijn de geplande binnensportaccommodaties voor de nieuwbouwwijken Lisserbroek (3 zaaldelen)[5], Nieuw-Vennep West (3 zaaldelen), Cruquius (3 zaaldelen), Hoofddorp Lincolnpark (3 zaaldelen) en de gymzaal in Nassaupark (1 zaaldeel) nog niet meegenomen. Deze 13 geplande zaaldelen zullen het tekort oplossen in Cruquius, Toolenburg en Lisserbroek.

Opgemerkt wordt dat de geplande woningbouw in de stationsomgeving van Hoofddorp (Stationskwartier en Graan voor Visch Zuid) en Hoofddorp Noord nog niet in het IHP 2022 zijn opgenomen. Onduidelijk is nog welke zaalbehoefte deze woningbouwontwikkkeling met zich mee brengt. Wel kan worden geconcludeerd dat dit een aanvullende ruimtebehoefte zal opleveren.

3.4 Mulierrapport, april 2019

Het Mulier Instituut heeft in april 2019 een prognose opgesteld voor de binnensport aan de hand van draagvlakcijfers uit de Planologische Kengetallen. Deze draagvlakcijfers houden rekening met de omvang en de samenstelling van de bevolking om het aantal benodigde sporthallen en sportzalen te bepalen. Het rapport houdt geen rekening met (veranderingen in) de lokale sportdeelname of het accommodatiegebruik.

Het Mulierrapport is destijds uitgegaan van een bevolkingsgroei die lager ligt dan de bevolkingsgroei die past bij de woningbouwplanning van januari 2022 (zie onderstaande tabel). Inmiddels is het rapport daardoor op onderdelen achterhaald maar omdat het toch een bron van informatie is, halen we het rapport kort aan.

Tabel 2.1 (Verwacht) aantal inwoners plaatsen Haarlemmermeer in 2018 en 2035

Plaatsen	2018	2035	Ontwikkeling 2018 - 2035
Hoofddorp	75.100	88.800	+18%
Nieuw-Vennep	31.400	38.500	+23%
Badhoevedorp	12.600	15.800	+25%
Zwanenburg	7.800	7.800	-
Vijfhuizen	4.700	4.700	-
Rijsenhout	4.200	4.200	-
Lisserbroek	3.500	10.400	+197%
Spaarndam	2.800	3.000	+7%
Halfweg	2.400	2.500	+4%
Zwaanshoek	1.800	2.200	+22%
Abbenes	1.200	1.100	-8%
Cruquius	1.100	6.800	+518%
Beinsdorp	900	1.000	+11%
Lijnden	800	800	-
Aalsmeerderbrug, Oude Meer en Rozenburg	800	700	-13%
Burgerveen, Leimuiderbrugdijk en Weteringbrug	800	700	-13%
Haarlemmerliede, Penningsveer en Spaarnwoude	700	600	-14%
Buitenkaag	500	500	-
Boesingheliede	100	100	-
Schiphol	100	-	-

Bron: Gemeente Haarlemmermeer, team Onderzoek, 2018. Bewerking: Mulier Instituut.

Mulier heeft de prognose aan behoefte doorgerekend naar een bandbreedte aan zaaldelen voor heel Haarlemmermeer.

Zaal delen volgens:	Mulier minimaal	Mulier maximaal	Referentienorm 0,8 m²/woning	Klokuren bewegings onderwijs
2025	89,2	115,2	110	67
2035	91,5	118	138	74

[5] Genoemde zaaldelen zijn indicatief. Voor Lincolnpark en Nassaupark staan deze wel vast.

Als we dit vergelijken met de referentienorm en de leerlingenprognoses dan zien we dat de prognose van Mulier voor 2025 overeenkomt met de berekening op basis van de referentienorm 0,8 m²/woning. De behoefte volgens de rekenmethode van Mulier is echter veel groter dan de behoefteprognose op basis van de prognose aan klokurenbehoefte voor het bewegingsonderwijs.
Voor 2035 is de prognose van Mulier lager dan de prognose op basis van de referentienorm maar hoger dan de prognose voor het bewegingsonderwijs.

Vergelijking met andere gemeenten
In het Mulierrapport wordt een norm aangehouden van 1 sporthal per 25.000 mensen. Deze norm wordt in Haarlemmermeer gehaald. Vanuit beleid bezien is de norm van 1 sporthal per 25.000 echter aan de lage kant. Amsterdam hanteert deze norm ook, maar veel andere grote steden zitten al een stuk lager (zo hanteert Utrecht 1 sporthal per 17.500 inwoners). Een aandachtspunt in de gemeente Haarlemmermeer is onder andere de meer seizoensgebonden binnensporten zoals hockey en korfbal. Deze verenigingen moeten creatief zijn met het vinden van ruimte (bijvoorbeeld door een eigen blaashal). De 'echte' binnensporten zoals basketbal, volleybal en badminton hebben namelijk (logischerwijs) voorrang op de seizoensgebonden binnen sporters zoals hockey en korfbal. De norm van 1 sporthal op 25.000 inwoners is minimaal nodig om aan de vraag van de inwoners te voldoen. Een ruimere norm zou meer ruimte bieden voor flexibiliteit en groei van de huidige gebruikers, ook zouden de seizoensgebonden binnensporten beter en meer gebruik kunnen maken van de gemeentelijke binnensportaccommodaties.

4. Conclusies

De analyse van de accommodaties en de analyse van de behoefte aan zaaldelen leiden tot een aantal conclusies. Die brengen we in dit hoofdstuk samen. Deze conclusies vormen de basis voor de optimalisatievoorstellen.

4.1 Analyse Accommodaties

Financieel

Er bestaat geen zichtbaar duidelijke relatie tussen de hoogte van de onderhoudskosten en het bouwjaar van de accommodaties. De (zeer) nieuwe accommodaties vormen hierop een uitzondering. Op de meeste gebouwen rust nog een boekwaarde, hetzij gering. Voor 11 panden ligt deze onder de € 50.000. Alle accommodaties in eigendom worden kostprijsdekkend verhuurd.

Deelconclusies:

- uit de financiële analyse zijn geen grote bijzonderheden geconstateerd;
- van de 44 panden in (economisch) eigendom zijn er 17 met een boekwaarde lager dan € 50.000. Bij keuze voor renovatie of nieuwbouw is de afboeking op de boekwaarde daarmee gering.

Technisch

Door HEVO is een quickscan uitgevoerd van alle gymzalen, sportzalen en sporthallen in de gemeente Haarlemmermeer. Hierbij zijn de uitstraling, bouwkundige staat, veiligheid, binnenmilieu, exploitatie en (onderwijskundige) functionaliteit beoordeeld. Dit heeft geleid tot een totaalscore per object waarbij is geadviseerd op welke termijn renovatie of nieuwbouw plaats zou moeten vinden.
Daarnaast heeft een aanvullend onderzoek plaatsgevonden naar de akoestiek van de binnensportaccommodaties.

Deelconclusies:

- HEVO adviseert voor 3 gymzalen renovatie/ nieuwbouw binnen 5 jaar;
- HEVO adviseert voor 14 gymzalen renovatie/ nieuwbouw binnen 10 jaar;
- alle accommodaties zullen (hetzij kleinschalig) op enigerlei wijze aangepast moeten worden om te voldoen aan de duurzaamheidseisen uit het klimaatakkoord;
- de akoestiek van vrijwel alle accommodaties voldoet niet aan de eisen van NOC-NSF of de KVLO.

Beleidsmatig

Voor de beoordeling van het beleidsmatige prestaties van de accommodaties hebben we ons gefocust op de bezetting. De norm uit het beoordelingskader is verschillend voor gymzalen, sporthallen en sportzalen.

Deelconclusies:

- alle sporthallen zitten boven de bezettingsgraadnorm van 35%, de gemiddelde bezetting is met 58% zeer goed te noemen;
- alle sportzalen zitten onder bezettingsgraadnorm van 50%, deze bedraagt 38%;
- van de 33 gymzalen zit de bezetting van 21 op of boven de norm van 25%, 12 zitten hieronder. Van deze 12 bevindt de helft zich in een kleine kern en zijn daar de enige binnensportaccommodatie;
- de gemiddelde bezetting van de Haarlemmermeerse gymzalen is 27%;
- de norm voor bezettingsgraad bij sportzalen lijkt te hoog te zijn vastgesteld, die van sporthallen te laag. De norm voor gymzalen lijkt redelijk.

4.2 Analyse Behoefte

Door de vele woningbouwontwikkelingen zal de bevolking in de Haarlemmermeer tot 2050 toenemen met ongeveer 50%. Hierdoor stijgt ook de vraag naar maatschappelijke voorzieningen, waaronder accommodaties voor binnensport. De behoefte nu en in de toekomst is op drie manieren onderzocht en in beeld gebracht: aan de hand van de referentienormen uit het beoordelingskader, op basis van leerlingenprognoses en door te kijken naar het Mulier rapport.

De referentienorm uit het beoordelingskader

Volgens het beoordelingskader is per woning 0,8 m² nodig aan binnensportaccommodatie. De normbehoefte is vervolgens vertaald naar zaaldelen en uitgesplitst naar kern en wijk. Ook is gekeken naar de toekomstige behoefte.
Deelconclusies:

- op grond van de referentienorm is er zowel nu als in de toekomst een aanzienlijk tekort aan accommodaties. Het tekort is nu 34 zaaldelen en loopt op naar 74 in 2050;
- het tekort is gemeentebreed. Grote tekorten doen zich vooral voor in de kernen waar gebiedsontwikkelingen gaande zijn;
- de referentienorm van 0,8 m² per woning lijkt (veel) te hoog. In de praktijk zijn er op dit moment geen nijpende tekorten bekend.

Leerlingenprognoses
Deelconclusies:
- grofweg zien we dat het aanbod zaaldelen samen met het geplande aanbod wel passend is voor het bewegingsonderwijs. Alleen voor Cruquius en de wijken Floriande, Hoofddorp Zuid en Nieuw-Vennep Welgelegen is er op papier op dit moment een tekort;
- het tekort aan zaaldelen voor bewegingsonderwijs in Hoofddorp Centrum en Pax gaat pas rond 2040 spelen. Daarbij moet nog wel de behoefte aan bewegingsonderwijs vanuit de stationsomgeving (Graan voor Visch Zuid en Stationskwartier) in beeld gebracht worden.

Mulier rapport
Deelconclusies:
- de prognose van Mulier voor 2025 past bij de berekening op basis van de referentienorm 0,8 m²/woning maar ligt veel hoger dan de prognose voor bewegingsonderwijs;
- voor 2035 is de prognose van Mulier veel lager dan de prognose op basis van de referentienorm maar veel hoger dan de prognose voor het bewegingsonderwijs.
- Vanuit beleid bezien is de norm van 1 sporthal per 25.000 aan de lage kant, mede vanwege verschillende seizoensgebonden binnensporten. Een ruimere norm zou meer ruimte bieden voor flexibiliteit en groei van de huidige gebruikers.

4.3 Conclusies per kern

Halfweg en *Zwaanshoek* hebben elk een gymzaal, maar de behoefte in Halfweg ligt de komende jaren op 1,8, dus bijna op 2 zaaldelen en in Zwaanshoek op 1,4. De gymzalen in de beide kernen zijn de komende jaren wel ruim voldoende om in het bewegingsonderwijs te voorzien. Voor *Spaarndam* geldt hetzelfde: de 2 zaaldelen in het dorp zijn volgens de rekenmethode iets te weinig maar voor de behoefe aan bewegingsonderwijs ruim voldoende.

De kernen *Rijsenhout*, *Vijfhuizen* en *Zwanenburg* hebben volgens de rekenmethode een tekort van 2 zaaldelen. Maar ook in deze kernen geldt dat het aanbod aan zaaldelen voldoende is voor de behoefte vanuit het bewegingsonderwijs. In Zwanenburg heeft een sportvereniging ook aangegeven dat er behoefte is aan meer ruimte. Dit lossen zij nu deels op door uit te wijken naar Amsterdam. Op dit moment wordt onderzocht of kleine aanpassingen aan de sporthal ervoor kunnen zorgen dat de vereniging beter uit de voeten kan.

Ook voor *Lisserbroek* geldt dat het huidige aanbod aan zaaldelen nu al tekort is ten opzichte van de rekenkundige behoefte. In Lisserbroek staat 1 gymzaal. Deze zaal is wel voldoende voor het bewegingsonderwijs. Met de bouw van de woningen in Lisserbroek zal de gymzaal te zijner tijd vervangen worden door een sporthal. Deze hal zal de behoefte aan bewegingsonderwijs wel gaan accommoderen, maar lang niet toereikend zijn voor totale sportbehoefte volgens de referentienorm. Indien de woningbouwplannen daadwerkelijk gerealiseerd worden dan zal de behoefte volgens de referentienorm toenemen naar ruim 8 zaaldelen. Onduidelijk is of deze sportbehoefte zich in de toekomst ook gaat manifesteren omdat de referentienorm te ruim lijkt. In het dubbeldorp Lisse is een divers aanbod aan verenigingssport. De vraag is of dit aanbod samen met toekomstige sporthal toereikend is voor beide dorpen of dat er in Lisserbroek meer sportaccommodaties nodig zijn.

Voor *Cruquius* geldt dat het huidige aanbod met één zaaldeel volgens de referentienorm past bij de huidige behoefte. Voor bewegingsonderwijs bestaat er echter reeds een tekort van een zaaldeel (voor 10 klokuren). Als de woningbouwplannen voor deze kern doorgang vinden dan zal de behoefte uitgroeien naar 4,5 zaaldelen in 2030 en 7,4 in 2050 bij de bouw van ruim 3.800 woningen. In Cruquius staat nog wel een sporthal in de planning maar daarmee is nog niet de gehele rekenkundige behoefte ingelost.

Voor *Badhoevedorp*, *Hoofddorp* en *Nieuw-Vennep* geeft de rekenmethode aan dat het huidige aanbod aan zaaldelen al ver ondermaats is. Met de toename van het aantal woningen in deze kernen loopt het tekort nog veel verder op. Dit zien we met name in Hoofddorp Centrum en Hoofddorp Zuid, Nieuw-Vennep omgeving en Welgeleden, de wijken waar nog veel woningen bijgebouwd zullen worden. Maar ook voor Nieuw-Vennep Centrum en Getsewoud (noord en zuid) komt de behoefte aan zaaldelen heel veel hoger uit dan het aanbod.

5. Optimalisatievoorstellen

Op basis van alle opgehaalde informatie zijn in het vorige hoofdstuk een aantal conclusies getrokken. In dit hoofdstuk distilleren we uit deze conclusies een aantal optimalisatievoorstellen.

5.1 Permanente monitoring sportbehoefte

Op grond van de uitgevoerde behoefte berekeningen is het niet raadzaam om direct conclusies te trekken wat betreft nieuwbouw en renovatie van binnensportaccommodaties, anders dan de al geplande voorzieningen. Wel is het zaak de ontwikkeling van de sportbehoefte – ook in relatie tot de onzekerheid van de woningbouwplannen - goed in beeld te houden en hierover periodiek te rapporteren. Hiervoor is blijvend inzicht in de bezetting en planning van de accommodaties noodzakelijk. Pas als deze behoefte zich daadwerkelijk manifesteert moet worden beschouwd of nieuwbouw/ renovatie nodig is. Onderdeel van deze monitoring is het beschouwen of de huidige norm van 25.000 inwoners per sporthal nog voldoet.

5.2 Sporthallen als laatste oppakken

De sporthallen in Haarlemmermeer scoren goed, zowel op technisch vlak als qua bezetting. Dit komt doordat ze in verhouding relatief 'jong' zijn, slechts twee hallen zijn van voor 2000 (de Sporthoeve en Fanny Blankers-Koenhal). Ons voorstel is om deze pas op een later moment aan te pakken. Niet alleen functioneren ze goed, er zit ook nog een hoge boekwaarde op. Renovatie en of nieuwbouw is ook op dit vlak onverstandig.

5.2 'Slechte' locaties direct oppakken

Er zijn drie accommodaties waar het advies is om binnen vijf jaar te renoveren (of nieuwbouw) en 14 accommodaties waar het advies is om dit binnen tien jaar te doen. In de eerste categorie hebben de drie objecten samen een totale boekwaarde van ruim € 42.000. Het gaat om de volgende locaties.

Adres	Postcode	Plaats	Eigendom	Exploitant	Type accommodatie
Liedeweg 79	2065 AL	Haarlemmerliede	Stichting Jong Leren	Stichting Jong Leren	Gymzaal
Pampusstraat 30	1435 LJ	Rijsenhout	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal
Kinheim 10	1161 AP	Zwanenburg	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal

- De gymzaal aan de Liedeweg is onderdeel van de Sint Franciscusschool en daarmee onlosmakelijk verbonden. Deze school staat volgens het IHP op de middellange termijn in de planning om te renoveren. De bezetting van de gymzaal is relatief laag en er is weinig sprake van ander gebruik dan door de school of kinderopvang. Het gebouw is niet ons eigendom en wordt niet door ons geëxploiteerd. Wij stellen voor de bevindingen met de school te delen. Het is aan de school om te bepalen of (al dan niet in samenspraak met het team onderwijshuisvesting), werkzaamheden aan de gymzaal naar voren gehaald kunnen en moeten worden.
- In Rijsenhout staat een gymzaal die voor 2/3 door het onderwijs en voor 1/3 door verenigingen wordt gebruikt. De bezetting volgens het beoordelingskader is onvoldoende (17%) maar voor een dorp met de omvang van Rijsenhout is de aanwezigheid van minimaal een gymzaal wel een eis. Deze gymzaal staat los van de school maar wel in de nabijheid. In de actualisatie van het IHP staat het volgende: *Per 1 augustus 2022 zijn de twee basisscholen OBS De Zevensprong en CBS Immanuel, van respectievelijk Floreer en Jong Leren, gefuseerd. Het blijvende schoolbestuur Floreer heeft de wens om alle leerlingen van de nieuwe fusieschool te huisvesten in één gebouw. De gemeente is in principe bereid deze ingreep naar voren te halen.*
  Ons voorstel is om de renovatie/nieuwbouw van deze gymzaal en de school te combineren, zeker omdat de gebouwen bij elkaar gelegen zijn. Wellicht dat een combinatie binnen een gebouw te maken valt.
- Op het scholeneiland aan de Kinheim in Zwanenburg stonden drie schoolgebouwen waarvan er straks, na de renovatie en nieuwbouw van de Kameleon, nog één overblijft. De gymzaal zit vast aan het schoolgebouw Kinheim 6, dat wordt ingezet als tijdelijke huisvesting. Na gereedkomen van de Kameleon zal het scholeneiland met gymzaal verlaten zijn. Dit is een grote kavel die heringericht zal moeten worden. In deze herinrichting zou een nieuwe binnensportaccommodatie kunnen worden meegenomen. Gelet op de ouderdom en matige staat van de huidige gymzaal verdient nieuwbouw de voorkeur. De huidige binnensportaccommodaties in Zwanenburg zijn goed bezet. Er moet daarom beoordeeld worden of er een upgrade naar een sportzaal kan plaatsvinden.

5.3 Vervangen op natuurlijke momenten

Het grootste gedeelte van de binnensportaccommodaties betreft gymzalen en sportzalen die hoofdzakelijk worden ingezet voor het bewegingsonderwijs. De behoefte is dus sterk afhankelijk van de ontwikkelingen op dat vlak. Voor renovatie en nieuwbouw zou daarom zoveel mogelijk moeten worden aangesloten bij de planning uit het IHP. Daar waar mogelijk zou de renovatie of nieuwbouw van de sportaccommodatie in combinatie met de renovatie of nieuwbouw van de school kunnen worden ontwikkeld. Goede voorbeelden hiervan zijn de nieuwbouwschool in het Nassaupark, waar direct een gymzaal wordt gerealiseerd. Ook de Dik Tromschool in Hoofddorp is een goed voorbeeld. Hier vindt nieuwbouw plaats waarbij de gymzaal en school in een project worden gecombineerd. De bestaande gebouwen worden gesloopt en beide functies worden opnieuw gehuisvest in één pand.

5.4 Beleid bepalen voor akoestiek, ventilatie en veiligheid

Het volledig renoveren van de gemeentelijke binnensportaccommodaties vergt de nodige doorlooptijd. Er zijn echter de nodige aandachtspunten op het gebied van akoestiek, ventilatie en veiligheid. Hoewel de locaties in beginsel aan het bouwbesluit voldoen is dit niet geval ten aanzien van normen zoals gesteld door de NOC-NSF en de KVLO. Aanpassingen om verbeteringen door te voeren vragen investeringen. Onderbouwing van eventuele aanpassingen moet voortkomen uit beleid. Het is daarom aan de beleidsafdeling om in samenspraak met de vastgoedorganisatie te beoordelen of, in welke mate en op basis waarvan dergelijke aanpassingen gemaakt moeten en kunnen worden. Hiervoor is beleid over deze onderwerpen noodzakelijk. Dit is er nu niet.

5.5 Referentienormen herzien

In het beoordelingskader zijn referentienormen opgenomen. Zowel voor de bezetting als het aantal vierkante meters binnensportaccommodatie die beschikbaar is per woning.

Bezetting

De norm voor gymzaal (25%) lijkt passend, die voor sportzaal (50%) en sporthal (35%) niet. Er is geen sportzaal die een bezetting van 50% haalt en geen sporthal die onder een bezetting van 35% zit. Een sportzaal is voor veel sporten ongeschikt en daarom zou dit percentage gelijkgesteld kunnen worden aan die van een gymzaal. Die van een sporthal kan naar 40-50%. Ook is niet duidelijk hoe de bezetting moet worden gemeten als slechts de helft van de zaal wordt gebruikt. In sommige gevallen is deelgebruik niet mogelijk wanneer een andere partij de hele zaal nodig heeft. Ons voorstel is om de normen opnieuw tegen het licht te houden en aan te passen in het beoordelingskader.

Norm per woning

De Haarlemmermeerse norm bedraagt 0,8 m² aan binnensportaccommodatie per woning. Dit leidt tot een normatieve behoefte – nu en in de toekomst - die ruim hoger ligt dan de beschikbare en geplande accommodaties. Uit het onderwijs noch uit het verenigingsleven is deze ruimtevraag daadwerkelijk aanwezig. De huidige hoeveelheid accommodaties voldoet grosso modo. Ook hier is het voorstel de norm opnieuw tegen het licht te houden en aan te herzien. Concreet voorstel is om de huidige situatie, die voldoet, hierbij aan te houden, dit betekent een norm van afgerond 0,55 m² per woning.

71 zaaldelen huidig / 105 zaaldelen norm = 67,62%
Norm per woning is 0,8 * werkelijk percentage 67,62% = 0,54
Mogelijk voorstel voor nieuwe norm 0,54 m² per woning

5.6 Vervolg

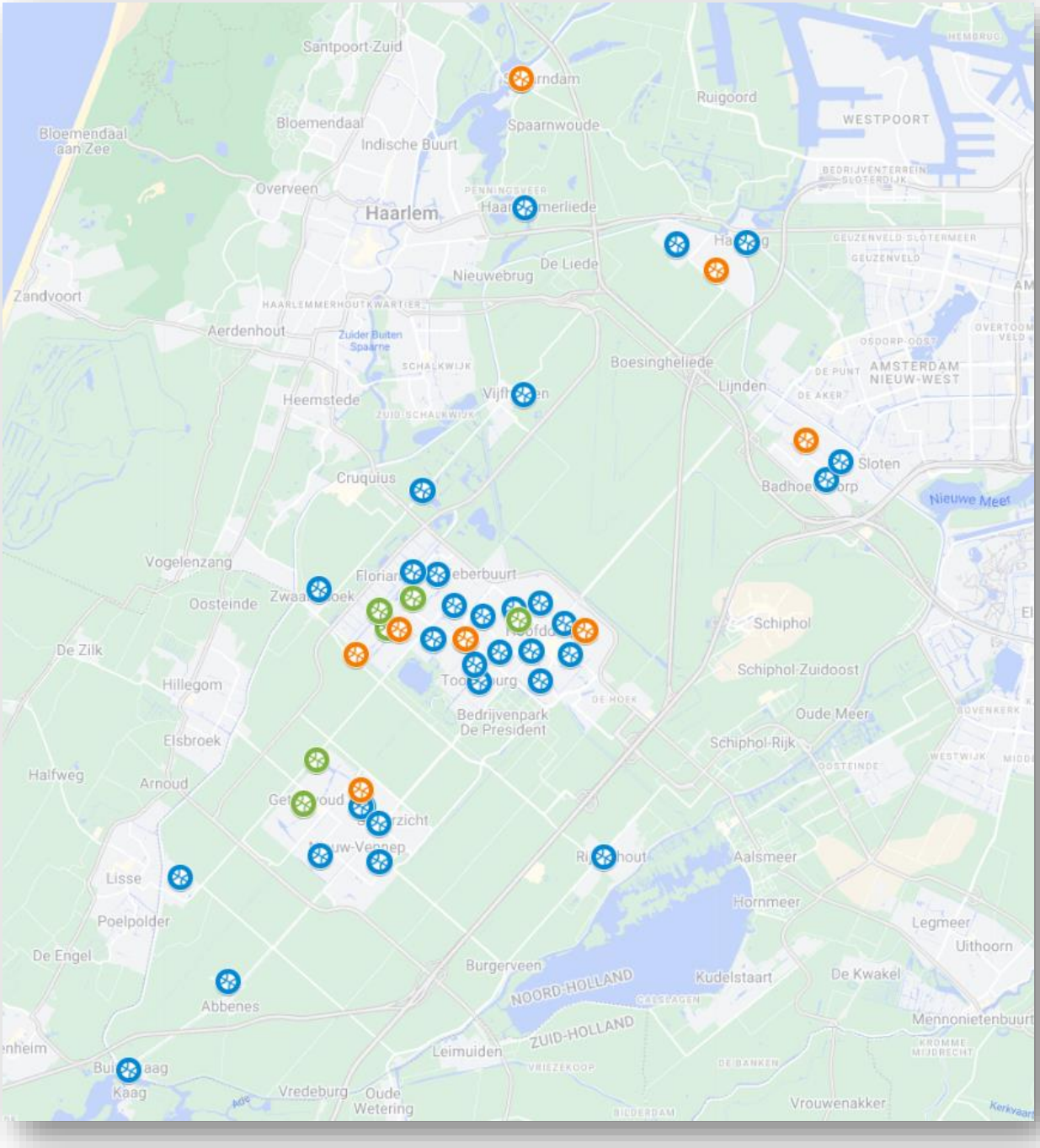
Deze analyse en de bijbehorende optimalisatievoorstellen, maar ook het HEVO-onderzoek, dienen als een eerste aanzet voor een meerjarig portefeuille- en investeringsplan voor de uitbreiding, vervanging en renovatie van de binnensportaccommodaties in de gemeente Haarlemmermeer. Aanvullend onderzoek en integratie met processen zoals de verduurzaming van de Vastgoedportefeuille en het Integraal Huisvestingsplan onderwijs is hierbij noodzakelijk.

Bijlagen

Bijlage 1: lijst binnensportaccommodaties Haarlemmermeer

Aanduiding	Adres	Postcode	Plaats	Wijk	Eigendom	Exploitant	Type accommodatie	Zaaldelen (gymzaal)	Oppervlakte in m2	Bouwjaar
GYMZAAL LANGERAK	Langerak 42C	2157 OG	Abbenes		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	468	1976
GYMZAAL HET VOORTOUW	Adelaarstraat 15b	1171 TM	Badhoevedorp		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	447	1961
GYMZAAL ORANJE NASSAUSCHOOL	Burgemeester Amersfoordtlaan 61	1171 DM	Badhoevedorp		Stichting Meer Primair	Stichting Meer Primair	Gymzaal	1	480	2010
DE SPORTHOEVE	Snelliuslaan 1	1171 CZ	Badhoevedorp		Gemeente	Sportfondsen	Sporthal	2	1.932	1981
GYMZAAL BUITENKAAG	Hoofdweg 2038	2158 MC	Buitenkaag		Gemeente	Stichting Sociaal Cultureel Centrum Kaag	Gymzaal	1	458	1978
GYMZAAL WATERLELIE	Spieringweg 801	2142 ED	Cruquius		SEIN	SEIN	Gymzaal	1	422	1996
GYMZAAL ST. FRANCISCUSSCHOOL	Liedeweg 79	2065 AL	Haarlemmerliede		Stichting Jong Leren	Stichting Jong Leren	Gymzaal	1	624	1922
GYMZAAL JONG GELEERD	Dr. Schaepmanstraat 3	1165 GP	Halfweg		Stichting Jong Leren	Stichting Jong Leren	Gymzaal	1	400	1981
BORNHOLM 1 + 2	Skagerrak 188	2133 DW	Hoofddorp	Bornholm	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	2	1.033	1979
SPARRESHOLM	Sparresholm 175	2133 MB	Hoofddorp	Bornholm	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	462	1983
SPORTZAAL HAARLEMMERMEER LYCEUM	Baron de Coubertinlaan 2	2134 CG	Hoofddorp	Floriande	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Sporthal	2	1.130	2004
SPORTCOMPLEX KONING WILLEM ALEXANDER	Bennebroekerweg 800	2134 AB	Hoofddorp	Floriande	Gemeente	Sportfondsen	Sporthal	3	2.527	2014
SPORTZAAL FLORIANDE MIDDEN	Deltaweg 107	2134 XS	Hoofddorp	Floriande	Gemeente	Sportfondsen	Sportzaal	2	975	2005
SPORTZAAL IN DE BREEDTE (2 GYMZALEN)	Dussenstraat 30	2134 DL	Hoofddorp	Floriande	Gemeente	Sportfondsen	Sportzaal	2	1.231	2005
GYMZAAL BRAAMBOS	Waddenweg 85	2134 XL	Hoofddorp	Floriande	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	487	2003
GYMZAAL GRAAN VOOR VISCH	Graan voor Visch 14001	2132 VH	Hoofddorp	Graan voor Visch	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	530	1974
FANNY BLANKERS-KOENHAL	Arnolduspark 3	2132 CR	Hoofddorp	Hoofddorp centrum	Gemeente	Sportfondsen	Sporthal	1	2.495	1977
GYMZAAL PRAKTIJKSCHOOL DE LINIE	Hoofdweg 727	2131 BD	Hoofddorp	Hoofddorp centrum	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Gymzaal	1	332	1985
GYMZAAL DR. J.P. HEIJESCHOOL	Prins Hendriklaan 30	2132 DR	Hoofddorp	Hoofddorp centrum	SOPOH	SOPOH	Gymzaal	1	326	1931
VAN DEN BERGHLAAN	Van den Berghlaan 130A	2132 AV	Hoofddorp	Hoofddorp centrum	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	539	1974
WORMERSTRAAT	Wormerstraat 23	2131 AX	Hoofddorp	Hoofddorp centrum	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	463	1981
BOSKERN 1+2	Liesbos 26	2134 SB	Hoofddorp	Overbos	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	2	925	1983
DE SCHULP	Zandbos 163	2134 DD	Hoofddorp	Overbos	Gemeente	Sportfondsen	Sportzaal	1	652	2001
GYMZAAL DE PAX 1 & 2	Hammarskjöldstraat 238	2131 VN	Hoofddorp	Pax	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	2	912	1977
GYMACCOMMODATIE KAJ MUNK COLLEGE	Kaj Munkweg 3	2131 RV	Hoofddorp	Pax	IRIS	IRIS	Gymzaal	2	779	1980
GYMNASTIEKACCOMMODATIE(2 + 2X1)	Steve Bikostraat 77	2132 RZ	Hoofddorp	Pax	Dunamare	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Sportzaal	4	1.851	1982
GYMZAAL HET KOMPAS	Anne Franklaan 20	2135 HA	Hoofddorp	Toolenburg	Stichting Aloysius	Stichting Aloysius	Gymzaal	1	386	1990
GYMZAAL KSH	Assumburg 10	2135 BA	Hoofddorp	Toolenburg	IRIS	IRIS	Gymzaal	1	535	2005
HET SPECTRUM	Assumburg 10	2135 BA	Hoofddorp	Toolenburg	Gemeente	Sportfondsen	Sporthal	3	2.703	2019
GYMZAAL AMAZONE	Femina Mullerstraat 76	2135 MC	Hoofddorp	Toolenburg	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	432	1992
DE VESTE 1 + 2	Schuilenburg 1A	2135 GJ	Hoofddorp	Toolenburg	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	2	1.070	2008
GYMZAAL AZOLLASTRAAT	Azollastraat 49	2165 XP	Lisserbroek		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	462	1973
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Sandestein 40	2151 KG	Nieuw-Vennep	Getsewoud	Woonzorg Nederland	Sportfondsen	Sportzaal	3	1.428	2002
SPORTZAAL DE BREEDENBORGH	Sarabande 1	2152 TB	Nieuw-Vennep	Getsewoud	Gemeente	Sportfondsen	Sportzaal	2	1.141	2005
GYMZAAL LINQUENDA 1 & 2	Kalslagerring 21	2151 TA	Nieuw-Vennep	Linquenda	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	2	888	1975
GYMZAAL RIDDERSPOORSTRAAT	Ridderspoorstraat 22	2153 BV	Nieuw-Vennep	NV Centrum	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	457	1978
GYMACCOMMODATIE HERBERT VISSERS COLLEGE	Beurtschipper 200	2152 LG	Nieuw-Vennep	Welgelegen	IRIS	IRIS	Gymzaal	2	851	1985
DE ESTAFETTE	Helsinkilaan 1	2152 KG	Nieuw-Vennep	Welgelegen	Gemeente	Sportfondsen	Sporthal	3	2.985	2007
GYMZAAL NOORDERDREEF	Noorderdreef 104	2152 AA	Nieuw-Vennep	Welgelegen	Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	472	1972
GYMZAAL HERBERT VISSERS COLLEGE (2)	Noorderdreef 175	2152 AC	Nieuw-Vennep	Welgelegen	IRIS	IRIS	Gymzaal	1	445	2016
GYMZAAL PAMPUSSTRAAT	Pampusstraat 30	1435 LJ	Rijsenhout		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	430	1964
SPORTZAAL SPAARNDAM	Ringweg 36	2604 KK	Spaarndam		Stichting dorpscentrum Spaarndam	Stichting dorpscentrum Spaarndam	Gymzaal	1	530	1978
SPORTHAL SPAARNDAM	Ringweg 36	2604 KK	Spaarndam		Stichting dorpscentrum Spaarndam	Stichting dorpscentrum Spaarndam	Sporthal	1	1.100	2000
GYMZAAL DE ZIJDEWINDE	Zijdewinde 40	2141 VB	Vijfhuizen		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	466	1977
GYMZAAL NOPPENSTRAAT	Noppenstraat 90	2136 AK	Zwaanshoek		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	457	1976
SPORTHAL ZWANENBURG	Dennenlaan 133A	1161 CN	Zwanenburg		Gemeente	Stichting dorpshuis Zwanenburg-Halfweg	Sporthal	2	1.500	2020
GYMZAAL KINHEIM	Kinheim 10	1161 AP	Zwanenburg		Gemeente	Sportfondsen	Gymzaal	1	464	1973

Bijlage 2: Locaties binnensportaccommodaties Haarlemmermeer

Bijlage 3: Financiële prestaties binnensportaccommodaties Haarlemmermeer

Aanduiding	Eigendom	Type accommodatie	Zaaldelen (gymzaal)	Oppervlakte in m²	Bouwjaar	Leeftijd in jaren	Boekwaarde	Onderhoudslasten (gem. 10 jaar MJOP)	Onderhoudslasten (gem. 10 jaar MJOP) per m²	Huurprijs (Nieuwe KPDH incl. index 6,5%)	Opmerking financieel
GYMZAAL LANGERAK	Gemeente	Gymzaal	1	468	1976	46	€ 26.928	€ 5.119	€ 11	€ 15.215	
GYMZAAL HET VOORTOUW	Gemeente	Gymzaal	1	447	1961	61	€ -	€ 3.028	€ 7	€ 12.210	
GYMZAAL ORANJE NASSAUSCHOOL	Stichting Meer Primair	Gymzaal	1	480	2010	12	€ 3.405.853	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
DE SPORTHOEVE	Gemeente	Sporthal	2	1.932	1981	41	€ 9.033	€ 54.233	€ 28	€ 144.721	
GYMZAAL BUITENKAAG	Gemeente	Gymzaal	1	458	1978	44	€ 96.087	€ 10.405	€ 23	€ 27.115	
GYMZAAL WATERLELIE	SEIN	Gymzaal	1	422	1996	26	€ 2.469.038	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
GYMZAAL ST. FRANCISCUSSCHOOL	Stichting Jong Leren	Gymzaal	1	624	1922	100	€ -	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
GYMZAAL JONG GELEERD	Stichting Jong Leren	Gymzaal	1	400	1981	41	€ -	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
BORNHOLM 1 + 2	Gemeente	Gymzaal	2	1.033	1979	43	€ 297.798	€ 34.341	€ 33	€ 64.004	
SPARRESHOLM	Gemeente	Gymzaal	1	462	1983	39	€ 120.871	€ 8.327	€ 18	€ 21.498	
SPORTZAAL HAARLEMMERMEER LYCEUM	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Sporthal	2	1.130	2004	18	€ 12.992.471	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
SPORTCOMPLEX KONING WILLEM ALEXANDER	Gemeente	Sporthal	3	2.527	2014	8	€ 44.703.502	€ 191.547	€ 76	€ 223.434	onderhoudskosten inclusief zwembad, boekwaarde/ huur inclusief zwembad en andere functies
SPORTZAAL FLORIANDE MIDDEN	Gemeente	Sportzaal	2	975	2005	17	€ 1.507.906	VVE	VVE	€ 110.144	onderhoudskosten moeten nader worden uitgesplitst in verband met VVE-cosntructie
SPORTZAAL IN DE BREEDTE (2 GYMZALEN)	Gemeente	Sportzaal	2	1.231	2005	17	€ 9.381.662	VVE	VVE	€ 68.651	onderhoudskosten moeten nader worden uitgesplitst in verband met VVE-cosntructie
GYMZAAL BRAAMBOS	Gemeente	Gymzaal	1	487	2003	19	€ 3.601.061	VVE	VVE	€ 50.421	onderhoudskosten moeten nader worden uitgesplitst in verband met VVE-cosntructie
GYMZAAL GRAAN VOOR VISCH	Gemeente	Gymzaal	1	530	1974	48	€ 20.542	€ 19.342	€ 36	€ 31.633	
FANNY BLANKERS-KOENHAL	Gemeente	Sporthal	1	2.495	1977	45	€ -	€ 47.147	€ 19	84.639	
GYMZAAL PRAKTIJKSCHOOL DE LINIE	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Gymzaal	1	332	1985	37	€ 977.735	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
GYMZAAL DR. J.P. HEIJESCHOOL	SOPOH	Gymzaal	1	326	1931	91	€ 273.988	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
VAN DEN BERGHLAAN	Gemeente	Gymzaal	1	539	1974	48	€ 1.968.091	€ 9.231	€ 17	€ 54.369	
WORMERSTRAAT	Gemeente	Gymzaal	1	463	1981	41	€ 49.965	€ 5.656	€ 12	€ 16.894	
BOSKERN 1+2	Gemeente	Gymzaal	2	925	1983	39	€ 131.317	€ 13.731	€ 15	€ 39.121	
DE SCHULP	Gemeente	Sportzaal	1	652	1990	21	€ 151.171	€ 24.043	€ 37	€ 45.636	
GYMZAAL DE PAX 1 & 2	Gemeente	Gymzaal	2	912	1977	45	€ 93.882	€ 49.099	€ 54	€ 45.800	
GYMACCOMMODATIE KAJ MUNK COLLEGE	IRIS	Gymzaal	2	779	1980	42	€ 5.553.792	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
GYMNASTIEKACCOMMODATIE(2 + 2X1)	Dunamare	Sportzaal	4	1.851	1982	40	€ -	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
GYMZAAL HET KOMPAS	Stichting Aloysius	Gymzaal	1	386	1990	32	€ 1.523.351	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
GYMZAAL KSH	IRIS	Gymzaal	1	535	2005	17	€ 4.227.010	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
HET SPECTRUM	Gemeente	Sporthal	3	2.703	2019	3	€ 3.476.360	€ 8.493	€ 3	€ 185.546	Recent gerenoveerd, lage onderhoudslast komende 10 jaar
GYMZAAL AMAZONE	Gemeente	Gymzaal	1	432	1992	30	€ 489.821	€ 5.037	€ 12	€ 45.701	
DE VESTE 1 + 2	Gemeente	Gymzaal	2	1.070	2008	14	€ 2.123.241	€ 11.752	€ 11	€ 86.981	
GYMZAAL AZOLLASTRAAT	Gemeente	Gymzaal	1	462	1973	49	€ 29.810	€ 9.256	€ 20	€ 19.902	
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Woonzorg Nederland	Sportzaal	3	1.428	2002	20	n.v.t.	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
SPORTZAAL DE BREEDENBORGH	Gemeente	Sportzaal	2	1.141	2005	17	€ 1.006.287	VVE	VVE	€ 102.478	onderhoudskosten moeten nader worden uitgesplitst in verband met VVE-cosntructie
GYMZAAL LINQUENDA 1 & 2	Gemeente	Gymzaal	2	888	1975	47	€ 45.316	€ 17.291	€ 19	€ 39.259	
GYMZAAL RIDDERSPOORSTRAAT	Gemeente	Gymzaal	1	457	1978	44	€ 44.903	€ 9.118	€ 20	€ 20.567	
GYMACCOMMODATIE HERBERT VISSERS COLLEGE	IRIS	Gymzaal	2	851	1985	37	€ 6.424.367	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
DE ESTAFETTE	Gemeente	Sporthal	3	2.985	2007	15	€ 16.210.036	€ 320.843	€ 107	€ 386.115	onderhoudskosten inclusief zwembad, boekwaarde/ huur inclusief zwembad en andere functies
GYMZAAL NOORDERDREEF	Gemeente	Gymzaal	1	472	1972	50	€ -	€ 17.507	€ 37	€ 27.553	
GYMZAAL HERBERT VISSERS COLLEGE (2)	IRIS	Gymzaal	1	445	2016	6	€ 6.424.367	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	Boekwaarde inclusief school
GYMZAAL PAMPUSSTRAAT	Gemeente	Gymzaal	1	430	1964	58	€ 12.354	€ 6.889	€ 16	€ 15.973	
SPORTZAAL SPAARNDAM	Stichting dorpscentrum Spaarndam	Gymzaal	1	530	1978	44	n.v.t.	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
SPORTHAL SPAARNDAM	Stichting dorpscentrum Spaarndam	Sporthal	1	1.100	2000	22	n.v.t.	niet beschikbaar	niet beschikbaar	n.v.t.	
GYMZAAL DE ZIJDEWINDE	Gemeente	Gymzaal	1	466	1977	45	€ 34.068	€ 11.324	€ 24	€ 22.185	
GYMZAAL NOPPENSTRAAT	Gemeente	Gymzaal	1	457	1976	46	€ 30.545	€ 4.938	€ 11	€ 15.234	
SPORTHAL ZWANENBURG	Gemeente	Sporthal	2	1.500	2020	2	niet vastgesteld	€ 14.048	€ 9	€ 137.914	Huurprijs is van het gehele dorpshuis
GYMZAAL KINHEIM	Gemeente	Gymzaal	1	464	1973	49	€ 30.019	€ 15.326	€ 33	€ 26.547	

Bijlage 4: HEVO Sportscan scores

Aanduiding	Adres	Plaats	Uitstraling x1	Bouwkundig x3	Veiligheid x1	Binnenmilieu x2	Exploitatie x2	Functionele staat x3	Conclusie
GYMZAAL LANGERAK	Langerak 42C	Abbenes	5,0	4,4	5,5	4,0	4,0	6,0	57,7
GYMZAAL HET VOORTOUW	Adelaarstraat 15b	Badhoevedorp	5,0	5,5	5,5	5,0	4,0	4,0	57,0
GYMZAAL ORANJE NASSAUSCHOOL	Burgemeester Amersfoordtlaan 61	Badhoevedorp	6,0	6,5	6,0	6,0	5,0	6,0	71,5
DE SPORTHOEVE	Snelliuslaan 1	Badhoevedorp	6,0	6,5	5,5	6,0	4,0	8,0	75,0
GYMZAAL BUITENKAAG	Hoofdweg 2038	Buitenkaag	5,5	5,6	5,5	4,0	4,0	6,0	61,8
GYMZAAL WATERLELIE	Spieringweg 801	Cruquius	6,0	6,0	5,5	5,5	4,0	6,0	66,5
GYMZAAL ST. FRANCISCUSSCHOOL	Liedeweg 79	Haarlemmerliede	5,0	5,3	5,5	5,0	4,0	4,0	56,4
GYMZAAL JONG GELEERD	Dr. Schaepmanstraat 3	Halfweg	5,5	5,4	5,5	5,0	4,0	4,0	57,2
BORNHOLM 1 + 2	Skagerrak 188	Hoofddorp	5,0	5,0	5,5	5,0	5,0	6,0	63,5
SPARRESHOLM	Sparresholm 175	Hoofddorp	5,0	5,3	5,5	5,0	4,0	5,0	59,4
SPORTZAAL HAARLEMMERMEER LYCEUM	Baron de Coubertinlaan 2	Hoofddorp	6,0	6,8	5,5	6,0	5,0	7,0	74,9
SPORTCOMPLEX KONING WILLEM ALEXANDER	Bennebroekerweg 800	Hoofddorp	6,0	7,5	7,0	7,0	6,0	7,0	82,5
SPORTZAAL FLORIANDE MIDDEN	Deltaweg 107	Hoofddorp	6,0	6,4	5,5	5,5	6,0	7,0	74,7
SPORTZAAL IN DE BREEDTE (2 GYMZALEN)	Dussenstraat 30	Hoofddorp	6,0	6,1	5,5	5,5	5,0	6,0	68,8
GYMZAAL BRAAMBOS	Waddenweg 85	Hoofddorp	6,0	5,9	5,5	5,5	5,0	6,0	68,2
GYMZAAL GRAAN VOOR VISCH	Graan voor Visch 14001	Hoofddorp	5,0	5,5	5,5	5,0	4,0	6,0	63,0
FANNY BLANKERS-KOENHAL	Arnolduspark 3	Hoofddorp	5,5	5,4	5,5	6,0	4,0	7,0	68,2
GYMZAAL PRAKTIJKSCHOOL DE LINIE	Hoofdweg 727	Hoofddorp	6,0	5,3	5,5	5,0	4,0	4,0	57,4
GYMZAAL DR. J.P. HEIJESCHOOL	Prins Hendriklaan 30	Hoofddorp	5,5	5,8	5,5	5,0	4,0	4,0	58,4
VAN DEN BERGHLAAN	Van den Berghlaan 130A	Hoofddorp	5,5	5,1	5,5	6,0	4,0	5,0	61,3
WORMERSTRAAT	Wormerstraat 23	Hoofddorp	5,0	5,0	5,5	5,0	4,0	6,0	61,5
BOSKERN 1+2	Liesbos 26	Hoofddorp	5,5	5,1	5,5	5,5	6,0	6,0	67,3
DE SCHULP	Zandbos 163	Hoofddorp	5,5	5,3	5,5	4,0	6,0	8,0	70,9
GYMZAAL DE PAX 1 & 2	Hammarskjöldstraat 238	Hoofddorp	5,5	6,0	5,5	5,0	4,0	6,0	65,0
GYMACCOMMODATIE KAJ MUNK COLLEGE	Kaj Munkweg 3	Hoofddorp	6,0	6,1	5,5	4,0	4,0	6,0	63,8
GYMNASTIEKACCOMMODATIE(2 + 2X1)	Steve Bikostraat 77	Hoofddorp	5,5	5,6	5,5	5,5	4,0	6,0	64,8
GYMZAAL HET KOMPAS	Anne Franklaan 20	Hoofddorp	5,5	6,4	5,5	5,5	5,0	6,0	69,2
GYMZAAL KSH	Assumburg 10	Hoofddorp	6,0	6,8	6,0	4,0	6,0	6,0	70,4
HET SPECTRUM	Assumburg 10	Hoofddorp	7,0	7,6	5,5	7,0	6,0	8,0	85,4
GYMZAAL AMAZONE	Femina Mullerstraat 76	Hoofddorp	5,5	6,0	5,5	4,0	6,0	6,0	67,0
DE VESTE 1 + 2	Schuilenburg 1A	Hoofddorp	5,5	5,9	5,5	5,5	4,0	6,0	65,7
GYMZAAL AZOLLASTRAAT	Azollastraat 49	Lisserbroek	5,5	4,6	5,5	5,0	4,0	6,0	60,8
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Sandestein 40	Nieuw-Vennep	5,5	6,4	5,5	4,0	5,0	6,0	66,1
SPORTZAAL DE BREEDENBORGH	Sarabande 1	Nieuw-Vennep	6,0	6,8	6,0	6,0	6,0	6,0	74,4
GYMZAAL LINQUENDA 1 & 2	Kalslagerring 21	Nieuw-Vennep	5,0	5,3	5,5	5,5	4,0	5,0	60,4
GYMZAAL RIDDERSPOORSTRAAT	Ridderspoorstraat 22	Nieuw-Vennep	5,0	5,5	5,5	5,0	4,0	6,0	63,0
GYMACCOMMODATIE HERBERT VISSERS COLLEGE	Beurtschipper 200	Nieuw-Vennep	6,0	6,4	6,0	5,5	4,0	6,0	68,2
DE ESTAFETTE	Helsinkilaan 1	Nieuw-Vennep	6,0	6,6	5,5	7,0	6,0	8,0	81,3
GYMZAAL NOORDERDREEF	Noorderdreef 104	Nieuw-Vennep	5,0	4,9	5,5	5,0	4,0	6,0	61,2
GYMZAAL HERBERT VISSERS COLLEGE (2)	Noorderdreef 175	Nieuw-Vennep	6,0	7,1	7,0	7,0	6,0	7,0	81,3
GYMZAAL PAMPUSSTRAAT	Pampusstraat 30	Rijsenhout	5,0	5,0	5,5	4,0	4,0	4,0	53,5
SPORTZAAL SPAARNDAM	Ringweg 36	Spaarndam	5,0	5,1	5,5	5,5	4,0	7,5	67,3
SPORTHAL SPAARNDAM	Ringweg 36	Spaarndam	5,0	5,6	5,5	4,0	4,0	8,0	67,3
GYMZAAL DE ZIJDEWINDE	Zijdewinde 40	Vijfhuizen	5,0	5,1	5,5	5,0	5,0	5,0	60,8
GYMZAAL NOPPENSTRAAT	Noppenstraat 90	Zwaanshoek	5,5	5,6	5,5	5,0	5,0	5,0	62,8
SPORTHAL ZWANENBURG	Dennenlaan 133A	Zwanenburg	7,0	7,0	7,0	7,0	8,0	8,0	89,0
GYMZAAL KINHEIM	Kinheim 10	Zwanenburg	5,0	4,6	5,5	4,0	4,0	5,0	55,3

Bijlage 5: Globale kosteninschatting om accommodaties naar 'voldoende' te krijgen

Sportzaal	Organisatie	Eigendom	Kosten
GYMNASTIEKACCOMMODATIE(2 + 2X1)	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Schoolbestuur	€ 1.098.967
GYMZAAL PRAKTIJKSCHOOL DE LINIE	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Schoolbestuur	€ 245.703
GYMZAAL ST. FRANCISCUSSCHOOL	Stichting Jong Leren	Schoolbestuur	€ 478.764
GYMZAAL WATERLELIE	SEIN	Schoolbestuur	€ 94.538
GYMZAAL JONG GELEERD	Stichting Jong Leren	Schoolbestuur	€ 294.046
GYMZAAL ORANJE NASSAUSCHOOL	Stichting MeerPrimair / Stichting Jong Leren	Schoolbestuur	€ 17.633
GYMZAAL HERBERT VISSERS COLLEGE (2)	IRIS	Schoolbestuur	€ 273.542
GYMACCOMMODATIE HERBERT VISSERS COLLEGE	IRIS	Schoolbestuur	€ 273.542
GYMACCOMMODATIE KAJ MUNK COLLEGE	IRIS	Schoolbestuur	€ 588.080
GYMZAAL KSH	IRIS	Schoolbestuur	€ 235.843
GYMZAAL PAMPUSSTRAAT	Sportfondsen	Gemeente	€ 442.099
GYMZAAL KINHEIM	Sportfondsen	Gemeente	€ 389.243
GYMZAAL HET VOORTOUW	Sportfondsen	Gemeente	€ 356.332
GYMZAAL LANGERAK	Sportfondsen	Gemeente	€ 525.838
GYMZAAL DR. J.P. HEIJESCHOOL	SOPOH	Schoolbestuur	€ 92.812
SPARRESHOLM	Sportfondsen	Gemeente	€ 404.537
GYMZAAL LINQUENDA 1 & 2	Sportfondsen	Gemeente	€ 544.774
GYMZAAL DE ZIJDEWINDE	Sportfondsen	Gemeente	€ 426.014
VAN DEN BERGHLAAN	Sportfondsen	Gemeente	€ 331.411
GYMZAAL AZOLLASTRAAT	Sportfondsen	Gemeente	€ 233.996
WORMERSTRAAT	Sportfondsen	Gemeente	€ 411.811
GYMZAAL NOORDERDREEF	Sportfondsen	Gemeente	€ 543.337
GYMZAAL BUITENKAAG	Gemeente	Gemeente	€ 293.595
GYMZAAL NOPPENSTRAAT	Sportfondsen	Gemeente	€ 322.962
GYMZAAL RIDDERSPOORSTRAAT	Sportfondsen	Gemeente	€ 314.568
GYMZAAL GRAAN VOOR VISCH	Sportfondsen	Gemeente	€ 311.275
BORNHOLM 1 + 2	Sportfondsen	Gemeente	€ 932.977
GYMZAAL DE PAX 1 & 2	Sportfondsen	Gemeente	€ 477.416
DE VESTE 1 + 2	Sportfondsen	Gemeente	€ 558.161
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Sportfondsen	Gemeente	€ 629.501
GYMZAAL AMAZONE	Sportfondsen	Gemeente	€ 261.058
GYMZAAL BRAAMBOS	Sportfondsen	Gemeente	€ 77.791
SPORTZAAL IN DE BREEDTE (2 GYMZALEN)	Sportfondsen	Gemeente	€ 101.748
GYMZAAL HET KOMPAS	Stichting Aloysius	Schoolbestuur	€ -
DE SCHULP	Sportfondsen	Gemeente	€ 589.168
SPORTZAAL DE BREEDENBORGH (2 GYMZALEN)	Sportfondsen	Gemeente	€ -
SPORTHAL HAARLEMMERMEER LYCEUM	Stichting Dunamare Onderwijsgroep	Schoolbestuur	€ -
DORPSCENTRUM SPAARNDAM SPORTHAL ÉN SPORTZAAL	Stichting Dorpscentrum Spaarndam	Externe partij	€ 435.307
DORPSCENTRUM SPAARNDAM SPORTHAL ÉN SPORTZAAL	Stichting Dorpscentrum Spaarndam	Externe partij	€ 840.005
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Sportfondsen	Gemeente	€ 629.501
FANNY BLANKERS KOENHAL	Sportfondsen	Gemeente	€ 1.121.632
BOSKERN 1+2	Sportfondsen	Gemeente	€ 772.630
SPORTZALEN BREDE SCHOOL FLORIANDE MIDDEN	Sportfondsen	Gemeente	€ 155.742
DE SPORTHOEVE	Sportfondsen	Gemeente	€ -
SKWA	Sportfondsen	Gemeente	€ -
HET SPECTRUM	Sportfondsen	Gemeente	€ -
DORPSHUIS ZWANENBURG - HALFWEG SPORTZAAL	Stichting dorpshuis Zwanenburg-Halfweg	Externe partij	€ -
Totale kosten			**€ 17.127.900**
Waarvan: Gymzalen volledig eigendom gemeente			€ 11.775.319
Waarvan: Volledig eigendom gemeente + gymzalen bij schoolgebouwen			€ 15.223.086

Bijlage 6: Overzicht bezettingsgraden

Aanduiding	Plaats	Bezetting in uren	Gebruik PO/SO	Gebruik VO	Gebruik verenigingen/ overig	Bezetting normenkader
GYMZAAL LANGERAK	Abbenes	266	87%	0%	13%	5%
GYMZAAL HET VOORTOUW	Badhoevedorp	1.858	53%	0%	47%	36%
GYMZAAL ORANJE NASSAUSCHOOL	Badhoevedorp	2.327	73%	0%	27%	46%
DE SPORTHOEVE	Badhoevedorp	1.993	30%	0%	70%	39%
GYMZAAL BUITENKAAG	Buitenkaag	500	80%	0%	20%	10%
GYMZAAL WATERLELIE	Cruquius	1.768	100%	0%	0%	35%
GYMZAAL ST. FRANCISCUSSCHOOL	Haarlemmerliede	832	81%	0%	19%	16%
GYMZAAL JONG GELEERD	Halfweg	2.118	83%	0%	17%	42%
BORNHOLM 1 + 2	Hoofddorp	2.748	64%	0%	36%	27%
SPARRESHOLM	Hoofddorp	521	58%	0%	42%	10%
SPORTZAAL HAARLEMMERMEER LYCEUM	Hoofddorp	4.342	0%	96%	4%	85%
SPORTCOMPLEX KONING WILLEM ALEXANDER	Hoofddorp					0%
SPORTZAAL FLORIANDE MIDDEN	Hoofddorp	1.993	43%	7%	50%	39%
SPORTZAAL IN DE BREEDTE (2 GYMZALEN)	Hoofddorp	1.993	60%	0%	40%	39%
GYMZAAL BRAAMBOS	Hoofddorp	1.814	76%	0%	24%	36%
GYMZAAL GRAAN VOOR VISCH	Hoofddorp	1.731	68%	0%	32%	34%
FANNY BLANKERS-KOENHAL	Hoofddorp	2.789	22%	38%	40%	55%
GYMZAAL PRAKTIJKSCHOOL DE LINIE	Hoofddorp	1.014	0%	100%	0%	20%
GYMZAAL DR. J.P. HEIJESCHOOL	Hoofddorp	1.430	93%	0%	7%	28%
VAN DEN BERGHLAAN	Hoofddorp	1.436	97%	0%	3%	28%
WORMERSTRAAT	Hoofddorp	1.935	56%	0%	30%	38%
BOSKERN 1+2	Hoofddorp	2.731	67%	0%	33%	27%
DE SCHULP	Hoofddorp	1.201	63%	0%	64%	24%
GYMZAAL DE PAX 1 & 2	Hoofddorp	2.478	64%	0%	36%	24%
GYMACCOMMODATIE KAJ MUNK COLLEGE	Hoofddorp	4.160	0%	100%	0%	41%
GYMNASTIEKACCOMMODATIE(2 + 2X1)	Hoofddorp	9.568	0%	87%	13%	47%
GYMZAAL HET KOMPAS	Hoofddorp	2.054	80%	0%	20%	40%
GYMZAAL KSH	Hoofddorp	1.950	0%	100%	0%	38%
HET SPECTRUM	Hoofddorp	1.993	0%	57%	43%	39%
GYMZAAL AMAZONE	Hoofddorp	1.329	85%	0%	15%	26%
DE VESTE 1 + 2	Hoofddorp	2.454	62%	0%	38%	24%
GYMZAAL AZOLLASTRAAT	Lisserbroek	809	91%	0%	9%	16%
SANDESTEIN ZAAL 1 + 2 + 3	Nieuw-Vennep	4.345	62%	0%	38%	43%
SPORTZAAL DE BREEDENBORGH	Nieuw-Vennep	1.993	61%	0%	39%	39%
GYMZAAL LINQUENDA 1 & 2	Nieuw-Vennep	1.802	76%	0%	24%	18%
GYMZAAL RIDDERSPOORSTRAAT	Nieuw-Vennep	624	100%	0%	0%	12%
GYMACCOMMODATIE HERBERT VISSERS COLLEGE	Nieuw-Vennep	3.380	0%	100%	0%	33%
DE ESTAFETTE	Nieuw-Vennep	2.405	0%	50%	50%	47%
GYMZAAL NOORDERDREEF	Nieuw-Vennep	1.280	70%	0%	30%	25%
GYMZAAL HERBERT VISSERS COLLEGE (2)	Nieuw-Vennep	1.664	0%	100%	0%	33%
GYMZAAL PAMPUSSTRAAT	Rijsenhout	861	65%	0%	35%	17%
SPORTZAAL SPAARNDAM	Spaarndam	2.136	56%	0%	44%	42%
SPORTHAL SPAARNDAM	Spaarndam	2.574	0%	0%	100%	51%
GYMZAAL DE ZIJDEWINDE	Vijfhuizen	1.418	73%	0%	27%	28%
GYMZAAL NOPPENSTRAAT	Zwaanshoek	994	79%	0%	21%	20%
SPORTHAL ZWANENBURG	Zwanenburg	4.500	24%	0%	76%	88%
GYMZAAL KINHEIM	Zwanenburg	1.583	62%	0%	38%	31%

Bijlage 7: ontwikkeling woningvoorraad en inwoners Haarlemmermeer

Prognose woningvoorraad, uitgaande van de planning per 1 januari 2022

	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	Toename 2022-2050
Aalsmeerderbrug, Oude Meer, Schiphol-Rijk en Rozenburg	314	314	314	314	314	314	314	**0**
Abbenes	486	498	498	498	498	498	498	**12**
Badhoevedorp	5.837	6.416	7.130	7.335	7.335	7.335	7.335	**1.498**
Beinsdorp	408	408	408	408	408	408	408	**0**
Boesingheliede	70	70	70	70	70	70	70	**0**
Buitenkaag	208	208	208	208	208	208	208	**0**
Burgerveen, Leimuiderbrug en Weteringbrug	313	313	313	313	313	313	313	**0**
Cruquius	569	967	2.490	3.672	4.400	4.400	4.400	**3.831**
Lijnden	390	390	390	390	390	390	390	**0**
Lisserbroek	1.359	1.366	2.459	3.867	4.662	4.857	4.857	**3.498**
Rijsenhout	1.770	1.793	1.793	1.793	1.793	1.793	1.793	**23**
Schiphol	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Vijfhuizen	1.789	1.875	1.879	1.879	1.879	1.879	1.879	**90**
Zwaanshoek	811	859	871	871	871	871	871	**60**
Zwanenburg	3.451	3.519	3.527	3.527	3.527	3.527	3.527	**76**
Hoofddorp Floriande Oost	2.931	2.931	2.931	2.931	2.931	2.931	2.931	**0**
Hoofddorp Centrum	6.370	7.298	12.556	14.461	16.749	19.218	22.218	**15.848**
Hoofddorp Graan voor Visch	1.921	1.921	2.065	2.774	3.524	4.274	5.024	**3.103**
Hoofddorp Omgeving	318	318	318	318	318	318	318	**0**
Hoofddorp Zuid	1.472	2.449	3.962	4.575	4.575	4.575	4.575	**3.103**
Hoofddorp Pax	2.124	2.141	2.152	2.152	2.152	2.152	2.152	**28**
Hoofddorp Bornholm	3.387	3.387	3.387	3.577	3.577	3.577	3.577	**190**
Hoofddorp Overbos	4.308	4.308	4.308	4.308	4.308	4.308	4.308	**0**
Hoofddorp Toolenburg	6.099	6.124	6.128	6.128	6.128	6.128	6.128	**29**
Hoofddorp Floriande West	3.796	3.818	3.819	3.819	3.819	3.819	3.819	**23**
Nieuw-Vennep Centrum	2.556	2.824	3.088	3.088	3.088	3.088	3.088	**532**
Nieuw-Vennep Welgelegen	1.939	2.268	3.144	4.017	4.017	4.017	4.017	**2.078**
Nieuw-Vennep Linquenda	1.616	1.616	1.616	1.616	1.616	1.616	1.616	**0**
Nieuw-Vennep Getsewoud Noord	2.686	2.686	2.686	2.686	2.686	2.686	2.686	**0**
Nieuw-Vennep omgeving	300	375	521	1.898	3.355	3.355	3.355	**3.055**
Nieuw-Vennep Getsewoud Zuid	3.245	3.245	3.245	3.245	3.245	3.245	3.245	**0**
Haarlemmerliede	132	142	165	165	165	165	165	**33**
Spaarndam	1.355	1.355	1.355	1.355	1.355	1.355	1.355	**0**
Halfweg	1.097	1.162	1.172	1.172	1.172	1.172	1.172	**75**
Totaal Haarlemmermeer	65.427	69.363	80.965	89.423	95.440	98.854	102.604	**37.177**

Toename aantal inwoners op basis van planning woningtoename per 1 jan 2022

Haarlemmermeer	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	Toename 2022-2050
Aalsmeerderbrug, Oude meer, Rijk, Rozenburg	746	752	750	750	760	768	782	**36**
Abbenes	1.198	1.242	1.236	1.237	1.249	1.263	1.272	**74**
Badhoevedorp	13.461	15.097	17.012	17.370	17.376	17.417	17.485	**4.024**
Beinsdorp	991	973	954	956	968	980	989	**-2**
Boesingheliede	160	162	153	143	151	155	148	**-12**
Buitenkaag	482	476	480	488	487	490	490	**8**
Burgerveen, Leimuider\Wetering Brug	792	784	795	807	809	817	819	**27**
Cruquius	1.529	2.565	6.806	9.914	11.697	11.416	11.223	**9.694**
Haarlemmerliede	332	339	413	393	403	409	409	**77**
Halfweg	2.621	2.788	2.787	2.748	2.758	2.774	2.789	**168**
Hoofddorp	78.633	82.025	95.644	101.570	108.291	115.566	122.314	**43.681**
Lijnden	875	870	862	856	864	858	859	**-16**
Lisserbroek	3.421	3.391	6.500	10.427	12.581	12.924	12.740	**9.319**
Nieuw-Vennep	31.475	32.704	35.405	40.147	43.782	44.071	44.418	**12.943**
Rijsenhout	4.309	4.340	4.327	4.363	4.418	4.486	4.526	**217**
Schiphol	45	0	0	0	0	0	0	**-45**
Spaarndam	3.557	3.505	3.481	3.455	3.454	3.441	3.449	**-108**
Vijfhuizen	4.791	4.978	4.928	4.894	4.958	5.005	5.057	**266**
Zwaanshoek	2.081	2.174	2.150	2.144	2.156	2.177	2.201	**120**
Zwanenburg	7.935	8.134	8.190	8.182	8.227	8.246	8.274	**339**
Eindtotaal	159.434	167.299	192.873	210.844	225.389	233.263	240.244	**80.810**

Hoofddorp	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	Toename 2022-2050
HFD Bornholm	7.790	7.684	7.753	8.033	8.088	8.163	8.229	**439**
HFD Centrum	13.536	15.874	26.301	29.681	34.428	39.548	44.397	**30.861**
HFD Floriande Oost	8.142	7.773	7.634	7.578	7.639	7.760	7.849	**-293**
HFD Floriande West	10.217	10.037	9.854	9.812	9.947	10.106	10.253	**36**
HFD Graan voor Visch	4.094	4.006	4.011	4.039	4.078	4.115	4.147	**53**
HFD GvV Zuid - Stationskwartier		0	180	1.529	3.067	4.505	5.644	**5.644**
HFD Omgeving	889	883	884	884	893	893	901	**12**
HFD Overbos	10.071	9.879	9.772	9.697	9.780	9.867	9.946	**-125**
HFD Pax	5.130	5.148	5.168	5.181	5.240	5.294	5.329	**199**
HFD Toolenburg	14.791	14.625	14.468	14.441	14.611	14.797	14.974	**183**
HFD Toolenburg Zuid-Tudorpark-Nassaupark	3.973	6.116	9.619	10.695	10.520	10.518	10.645	**6.672**
totaal Hoofddorp	78.633	82.025	95.644	101.570	108.291	115.566	122.314	**43.681**

Nieuw-Vennep	2022	2025	2030	2035	2040	2045	2050	Toename 2022-2050
NV Centrum	5.713	6.449	7.038	6.949	6.956	6.939	6.959	**1.246**
NV Getsewoud Noord	7.766	7.591	7.433	7.408	7.509	7.631	7.742	**-24**
NV Getsewoud Zuid	8.865	8.620	8.467	8.478	8.635	8.800	8.956	**91**
NV Linquenda	3.845	3.782	3.761	3.758	3.824	3.859	3.878	**33**
NV Omgeving	847	1.013	1.367	4.337	7.987	8.146	8.244	**7.397**
NV Welgelegen	4.439	5.249	7.339	9.217	8.871	8.696	8.639	**4.200**
totaal Nieuw-Vennep	31.475	32.704	35.405	40.147	43.782	44.071	44.418	**12.943**

Bijlage 8: gemiddelde woningbezetting Haarlemmermeer

Kern/ Wijk	Gemiddelde woningbezetting
Aalsmeerderbrug, Oude meer, Rijk, Rozenburg	2,38
Abbenes	2,47
Badhoevedorp	2,31
Beinsdorp	2,43
Boesingheliede	2,29
Buitenkaag	2,32
Burgerveen, Leimuiden-\Weteringbrug	2,53
Cruquius	2,69
Lijnden	2,24
Lisserbroek	2,52
Rijsenhout	2,43
Vijfhuizen	2,68
Zwaanshoek	2,57
Zwanenburg	2,30
HFD Floriande Oost	2,78
HFD Centrum	2,12
HFD Graan voor Visch	2,13
HFD Omgeving	2,80
HFD Toolenburg Zuid-Tudorpark-Nassaupark	2,70
HFD Pax	2,42
HFD Bornholm	2,30
HFD Overbos	2,34
HFD Toolenburg	2,43
HFD Floriande West	2,69
Hoofddorp gemiddeld	**2,40**
NV Centrum	2,24
NV Welgelegen	2,29
NV Linquenda	2,38
NV Getsewoud Noord	2,89
NV Omgeving	2,82
NV Getsewoud Zuid	2,73
Nieuw-Vennep gemiddeld	**2,55**
Haarlemmerliede	2,52
Spaarndam	2,63
Halfweg	2,39
Haarlemmermeer	**2,44**